

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Fitxer 05COSDARC1

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número 516

Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'agenda rural de Catalunya

Sessió 5, dimarts 31 de març de 2026

Presidència de la I. Sra. Lluïsa Llop Fernández

Sessió 5 de la COSDARC

La sessió de la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'agenda rural de Catalunya (COSDARC) s'obre a ****. Presideix Lluïsa Llop Fernández, acompanyada de la vicepresidenta, Rosa Maria Ibarra Ollé, i de la secretària, Irene Negre i Estorach. Assisteix la Mesa el lletrat Joan Ridao i Martín.

Hi són presents [Manel Ezquerria Tomàs](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Ignasi Prat i Sarri](#), pel G. P. de Junts; [Montse Bergés i Saura](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Jaume Veray Cama](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Rafael Villafranca Mercé](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Núria Lozano Montoya](#), pel G. P. Comuns; [Dani Cornellà Detrell](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i [Sílvia Orriols Serra](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sessió informativa de la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'agenda rural de Catalunya amb el conseller de la Presidència (tram. 355-00152/15).

Sessió informativa.

2. Compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Municipis davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'agenda rural de Catalunya (tram. 357-00956/15).
3. Compareixença d'una representació de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'agenda rural de Catalunya (tram. 357-00957/15).
4. Compareixença d'una representació del moviment País Rural davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'agenda rural de Catalunya (tram. 357-00958/15).

La presidenta

Molt bona tarda a totes i a tots, I benvinguts a la Comissió de seguiment del desplegament de les actuacions de l'agenda rural de Catalunya. Moltes gràcies a tots i a totes per avui, que podia ser un dia complex, avenir-vos, doncs, a fer aquesta comissió. Nosaltres creïem, des de la Mesa, que era important.

Sessió informativa amb el conseller de la Presidència

355-00152/15

Agrair també al conseller Dalmau que ens hagi pogut acompanyar i comparèixer avui, amb les dificultats que porta des de principi d'any arrossegant d'agenda. Està bé que tot es vagi normalitzant i el puguem tenir ja aquí. I, per tant, sense més preàmbuls, li donaríem pas al conseller Dalmau. Deixi'm fer-ho, perquè crec que és de justícia, malgrat que ens ha costat molt tancar la data per motius obvis i crec que son raonables i explicables, agrair al seu equip de relacions institucionals, que sempre ha posat totes les facilitats i, per tant, donar-los les gràcies, perquè finalment puguem fer aquesta compareixença.

En tot cas, té vostè trenta minuts per fer aquesta primera intervenció. Després passarem als diferents grups. I, abans de començar, agrair també a les entitats que ens acompanyin en aquesta compareixença del Conseller de la Presidència. Endavant, conseller Dalmau.

El conseller de la Presidència (Albert Dalmau Miranda)

Bé, moltes gràcies, presidenta. Ja m'agrada que em digui que l'equip ho posa... – són macos i simpàtics– i que ajuden a fer que les coses passin. Sí, és veritat, la veritat és que hem tingut un inici d'any amb diversos fronts, que han fet que no pogués estar-hi abans, però sí que els agraeixo avui el seu temps i que puguem fer aquestes explicacions. M'acompanya també l'equip del Departament, la Secretaria General de Presidència, el secretari de Governos Locals i de Relacions amb l'Aran, la directora de Coordinació Interdepartamental i a les entitats, bé, amb alguns alcaldes i alcaldesses que ens hem vist aquest matí, també amb el desplegament de l'Estatut dels municipis rurals i el conjunt d'entitats que ens acompanyen, no?

I els agraeixo també l'oportunitat avui de poder compartir amb els grups parlamentaris el seguiment de l'agenda rural del país, en aquest ple procés amb el qual estem. després d'haver signat el pacte rural europeu, que ara ha de poder derivar en la signatura del pacte rural de Catalunya i també per poder fer un repàs de quines són algunes de les mesures que el Govern està impulsant en aquest sentit.

I permetin-me compartir, perquè crec que el procés de l'agenda rural així ha sigut. Ha sigut un moviment que ha nascut de la base del país, del treball de la societat civil, de les entitats, que ha pogut formar part d'un ampli consens de posicions que són diverses, que, a vegades, expressen la pluralitat del país, amb els nostres punts de coincidència i a vegades amb els de discrepància, majoritàriament ha sigut un espai de consens. I crec que en aquest sentit, el Govern, com el conjunt de les forces parlamentàries, han pogut permetre desenvolupar o emprendre el desenvolupament de l'agenda rural, a través de la relació amb la comissió motora, a través de la Comissió Interdepartamental de Governança Rural que tenim al Departament de la Presidència, amb el conjunt de departaments, i amb una fita que, és diguem-ne, no tant..., no simbòlica –que també ho és– sinó de rellevància política i institucional en el país que ha sigut l'aprovació de l'Estatut dels municipis rurals. I després apuntaré algunes de les qüestions amb les que estem fent.

I ho dic perquè crec honestament que aquesta és una de les prioritats del país. M'ho han sentit dir en moltes ocasions. Catalunya té un doble repte, que és la cohesió social i la cohesió territorial, la de no poder-nos permetre un país que avança a dues

velocitats. I avui hi ha un repte de complexitat en la Catalunya que creix, en la Catalunya que guanya població. També hi ha un repte en la Catalunya que perd població o la nostra obligació és poder tractar aquests problemes igual els iguals i diferent els diferents. I, en aquest concepte, de com entenem la igualtat, per poder desenvolupar el país en la seva plenitud, ens semblava avui oportú, doncs, poder fer un repàs d'aquestes mesures, no?

Amb una mateixa declaració d'intencions, crec que cal retornar al món rural la contribució que fins ara ha fet a la Catalunya urbana. I també ho he dit, que el camí que hem encetat –m'ho han sentit dir sempre– ha sigut possible no només gràcies a la prioritat que li ha volgut posar el Govern a la tasca que fan en la resta de departaments, sinó sobretot, primer, a la feina iniciada per governs anteriors i també per una tasca que ara ha desenvolupat de forma molt compartida aquest Parlament. A vegades en el Parlament som més capaços d'assenyalar les diferències que els punts en comú. Però jo estic convençut que, quan mirem els temes de fons, compartim entre tots nosaltres més temes de fons i som capaços de posar-nos d'acord. I així ha pogut ser possible també al voltant d'aquest tema, no?

I tres reptes o tres objectius que em semblen compartits per tots els aquí presents. El primer, intentar revertir la tendència sostinguda des de fa anys a la pèrdua de població. Dos, garantir una vida digna als catalans i catalanes que viuen fora de les àrees poblades del país, el que això significa que disposin d'uns serveis públics adaptats a la realitat rural, però sobretot de qualitat. I en tercer lloc, no perdre oportunitats. I això passa per empoderar les diverses institucions, fonamentalment els ajuntaments, i el conjunt dels actors de la societat civil i del sector econòmic, perquè quan pensin en Catalunya pensin sencera i no només en les seves principals capitals.

Però també els he de dir que també ha sigut fruit de la tasca que s'ha pogut dur a terme durant aquest inici de legislatura, que s'han pogut iniciar projectes significatius i després els desplegaré, però que crec que una de les qüestions o dels reptes que tenim quan abordem l'agenda rural és com passem de les paraules als fets. Tenim un nivell de coincidència estratègica sobre què és el que s'ha d'impulsar a Catalunya, a vegades podem discrepar de les formes de fer-ho de les solucions concretes, però

sobretot crec que el que ens cal és passar de les paraules als fets, perquè hi ha una urgència en el món rural de poder revertir aquesta situació. És urgència que ve determinada enmig de la diversitat que té el món rural. Per un cantó, diguem-ne, la complexitat amb la que s'enfronta el sector primari del nostre país; dos, la complexitat amb la que s'enfronten els ajuntaments dels municipis rurals del país. I abordant aquestes qüestions, diguem-ne, doncs espero que ens serveixi avui per poder exposar en quin punt estem, no?

Ho he dit abans, l'agenda rural és un compromís del territori amb si mateix. Compromisos justos i coherents que avui es duen a terme a través de tres vèrtexs: la societat civil organitzada que va fer néixer la agenda rural, especialment a través de la seva comissió motora; el Govern, que ha articulat un sistema de governança al respecte al qual em referiré; i, òbviament, el Parlament de Catalunya, en tant que representants de la ciutadania i aquí també els correspon fer un seguiment en l'execució de l'agenda rural.

Diguem-ho tot, avui l'agenda rural és un conjunt de 892 mesures de més de 1.200 aportacions que cal aterrar. Algunes d'aquestes mesures, ho deia abans, ja són una realitat i altres s'estan executant i d'altres encara ens queda molt de camí per recórrer. Abans, amb el representant de país rural, dèiem, a vegades, és com una espècie de lluita contra el cronòmetre, no? I l'agenda, ho he dit, va esdevenir un full de ruta essencial, perquè avui estiguem parlant aquí, sens dubte, però ara el que..., si em permeten, el que cal fer-la és operativa. I aquesta és una responsabilitat que principalment ostenta el Govern, però que ho ha de fer acompanyats de tots vostès.

També, ho hem dit, l'agenda rural catalana va estar inspirada en l'estratègia rural europea i ara ens inspirem en el pacte rural europeu. Passem, per tant, de les propostes a l'acció. L'agenda rural conté els suggeriments de la societat civil i ara li toca al Govern adquirir aquells compromisos que són necessaris per poder-la fer efectiva, no? L'Estatut cobreix una part, no ho cobreix tot. I, per tant, o determina l'Estatut, diguem-ne, la referència a allò que fa que té a veure amb l'encaix al món municipal, però la realitat de la ruralitat al nostre país és molt més complexa, és molt més diversa, afecta molts més segments de la població i de les institucions i, per tant, la necessitat de poder-ho impulsar en aquest pacte rural.

Que, els ho he dit, el Govern treballa en set eixos: persones benestar i repte demogràfic, transició ecològica, territori connectat, innovació, dinamització econòmica i social, governança. I dos més que, si bé estan presents a l'agenda rural, no formen part del contingut de l'Estatut dels municipis rurals en sí mateix, que és el del sistema agroalimentari i el sistema forestal del país. I aquest els he de dir que és el nostre compromís avui de propostes concretes, calendaris concrets, compromisos concrets i de diàleg, no? I així doncs, el Govern no només aposta pel món rural, sinó que treballa de manera coordinada, integrant les diferents eines que ho van fer possible: l'Estatut, l'agenda rural i properament el pacte rural, com els estava comentant. I, en aquest sentit, saben que, a través de la Direcció de Coordinació Interdepartamental, doncs, coordinem els diferents departaments de la Generalitat implicats en la governança rural.

Arribats a aquest punt, voldria deixar-los clar que el pacte rural tindrà també com a base, els deia, el desplegament de l'Estatut dels municipis rurals. Avui n'hem pogut parlar amb la Federació de Municipis, l'Associació Catalana de Municipis i Micropobles, perquè és una de les accions de la mateixa agenda rural, perquè dona resposta a més de setanta accions que estan incloses en la mateixa agenda i perquè és un mandat del Parlament que el Govern ha fet seu. I tanmateix, hi ha una sèrie d'àmbits importants que no han estat inclosos a l'Estatut, cabdals, com els deia en l'entorn rural, com són el sector primari o el sector forestal, al que també m'hi referiré en algunes de les estratègies que estem duent a terme.

Sobre l'Estatut dels municipis rurals que vam aprovar per un amplíssim consens el passat estiu, ha de ser una peça fonamental per al desplegament de la mateixa agenda. Fet que em porta a una reflexió inicial que guiarà la nostra tasca i la meva compareixença, que té a veure amb la política com a eina útil. Sempre ho he reivindicat. M'ho han sentit dir en aquest Parlament, la necessitat de què acordem de tenir una aproximació realista a les qüestions, que dos és millor que u, tres és millor que dos, quatre és millor que tres i, per tant, reivindicar l'acord i la forma de fer pactes, no? Quan un mira enrere, poques lleis han estat aprovades amb l'ampli consens amb el que s'ha aprovat l'Estatut dels municipis rurals. I fóra bo que mantinguéssim aquesta forma de poder seguir avançant.

Però, bé, en qualsevol cas, diguem-ne, tots els representants que estem aquí amb les nostres responsabilitats tenim el deure de pensar el país sencer.

Fitxer 05COSDARC2

Que hi ha marge de millora, jo els he de dir que no en tinc cap dubte; que aquest Govern no ha inventat l'agenda rural, tampoc; però que la feina-feina és dir-nos les coses clares, ser capaços de, sobre la base d'aquest consens, amb el que s'ha begut de la societat civil i del conjunt de les forces parlamentàries, poder desplegar aquest full de ruta, no?

Sobre algunes de les qüestions que em sembla important avui remarcar en aquest cas, començant pel propi desplegament de l'Estatut, la publicació del llistat inicial de municipis rurals, no? Saben que els criteris previstos a la llei, el Departament ha elaborat un llistat de municipis rurals, incloent els d'especial atenció. Una llista que resulta fonamental per poder determinar davant de quin corpus institucional nosaltres ens fem referència a fi de poder desenvolupar el propi Estatut. I podem dir que avui oficialment tenim 590 municipis rurals, la majoria dels quals tenen consideració prevista a la Llei de municipi rural d'atenció especial, en concret, 513; cinquanta-nou municipis rurals, setze municipis incorporats a través del règim previst de la disposició addicional primera i dos els que la llei els resulta d'aplicació parcial i espero que amb alguns ajustos, alguns encara per venir.

La creació dels grups d'estudi, no?, el mes de desembre el Govern va crear per acord els òrgans de treball necessaris per al desplegament de determinats aspectes de la llei, el grup d'estudi de l'impacte normatiu en els municipis rurals, la Comissió de Treball per a la Connectivitat dels Municipis rurals, la Comissió de Treball d'Urbanisme Rural i la Comissió de Treball de Mobilitat i Transport Rural. Aquests grups estan treballant-se en el marc de la comissió interdepartamental a què abans feia referència i que estan també integrats, com els deia, per un equip tècnic presidit pel Secretari de Governos Locals i Relacions amb l'Aran que els he de dir, si m'ho permeten dir, amb l'ajuda de diferents representants i entitats que ens ajuden a poder avançar amb consens en el seu desplegament.

Sobre el Consell Català de Municipis Rurals per abordar les qüestions de governança, a les que avui crec que tocava fer referència en la meua compareixença, el proper mes d'abril tindrem enllestit la modificació del decret pel qual es crea el Consell Català de Municipis Rurals del 2022 per adaptar-ne la composició i funcions que estableix la Llei de l'Estatut i així poder-lo reunir immediatament. I sobre el fons específic per als municipis rurals, saben que aquest és un element essencial en el desplegament de l'Estatut dels municipis rurals i el passat 2 de gener es va iniciar l'elaboració del decret que regula el fons específic per a municipis rurals, que ja s'ha sotmès a consulta pública. I tanmateix, la setmana passada es va aprovar el decret llei de mesures urgents, que preveu una dotació específica de 8,3 milions per a tots els municipis rurals, que estarà entre el deu i el vint-i-cinc per cent de la dotació total, hi insisteixo, no?, d'acord amb els criteris objectius que fixa l'Estatut dels municipis rurals aprovat i que, en qualsevol cas, no estarà, en cap cas, estarà per sota dels 8 milions.

I em sembla un element rellevant en el decret llei de mesures urgents que vindria a substituir la Llei de mesures, hem sigut capaços de poder establir aquest consens per incorporar els increments del Fons de Cooperació Local, també l'aportació necessària pel fons específic per als municipis rurals, que ja queda contemplat tant amb aquest decret llei com amb el propi suplement de crèdit que va aprovar el Govern ara fa una setmana, no? I voldria recordar-los que des del Departament ja havíem incorporat també aquesta mirada en la distribució del Pla Únic d'Obres i Serveis, que sabem que hem passat de 250 a 500 milions d'euros, amb l'objectiu de donar un element de discriminació positiva en els municipis rurals del país, el que significa que en aquesta evolució que ha tingut el Pla Únic d'Obres i Serveis, que hem passat de 250 a 500 milions d'euros, hem fet que l'aportació mínima que pugui rebre un ajuntament salti als 400.000 euros. Cap municipi, cap municipi del país rebrà menys de 400.000 euros, que ve a substituir una part molt rellevant que abans podies trobar amb el PUOS, molts municipis rurals estaven al voltant dels 100, 120, 130 i, per tant, en aquest sentit, passem a aquesta xifra des dels 400.000 euros.

Amb un element que és molt rellevant, crec que l'element prioritari d'innovació no ha sigut només l'aportació econòmica, no només ha sigut la discriminació positiva cap als municipis rurals. Sobretot ha sigut la flexibilitat normativa que hi hem pogut

introduir permetre l'empoderament dels alcaldes i alcaldesses per poder decidir els seus projectes, fer-ho sense concurrència competitiva, simplificar els criteris de justificació i permetre que un projecte, durant el conjunt de la legislatura, pugui anar variant. És a dir, pugui anar-se canviant o adaptant a les necessitats que té en el temps. Ho dic perquè l'element del PUOSC, ho saben especialment els representants dels municipis rurals, amb aquest increment estem parlant que, en molts municipis, aquestes seran les obres d'infraestructures, de l'espai públic, en equipaments, més importants que s'hauran fet durant una legislatura, durant una legislatura municipal, perquè s'hi sumen els recursos provinents de les diputacions, s'hi sumen altres línies d'ajuts, però aquesta és una línia d'ajuts molt rellevant a la qual hi hem anat addicionant altres línies d'ajut que també hem creat de suport als municipis rurals en aquest darrer exercici. L'última fa referència a la línia d'assistències tècniques que vàrem aprovar.

Avui compartia també amb algun grup d'alcaldes de municipis rurals, m'explicaven objectius o elements que havien servit a aquestes assistències tècniques. Quan parlem de no podem tractar igual els iguals i diferent..., bé, que hem de tractar igual els iguals i diferents els diferents significa que no li podem demanar la mateixa càrrega administrativa i la mateixa càrrega burocràtica en tots els seus efectes a l'Ajuntament de Barcelona, que té un pressupost d'ara, en aquest últim exercici, de 4.000.000.000 d'euros i una plantilla de setze mil persones, que un Ajuntament amb un pressupost de 200.000, 300.000 o un milió d'euros i amb un secretari o secretària interventor o interventora compartit amb altres quatre municipis de la comarca. No se li pot demanar la mateixa càrrega normativa i, en aquest sentit, ja hi hem estat treballant.

També l'element de les assistències tècniques, perquè justament també consideràvem que, per poder tirar endavant alguns d'aquests projectes que estem posant damunt de la taula, tenen a veure amb la necessitat que els municipis puguin tirar endavant modificacions urbanístiques, de planejament, seguiment d'obres... Amb el permís de l'alcaldessa de Senan, abans comentava el tema de les excavacions arqueològiques, el seguiment de, quan un municipi està en un alt grau de protecció, doncs, poder tirar endavant el seguiment de totes aquestes actuacions requeria de poder aportar recursos en forma d'aquestes assistències tècniques per

als municipis rurals. En total, 513 aportacions o subvencions que s'han pogut donar durant aquest exercici, que ara estem en ple procés de justificació, no?

Altres elements que tenen a veure amb com abordem la qüestió de la relació de l'administració amb els municipis rurals, que em sembla avui un dels elements fonamentals. Quan parlem de la reforma de l'administració, una de les dificultats que tenim tots plegats, també el conseller del ram que els parla, és a on determinem el paràmetre de la reforma: què es reforma i què no es reforma. Bé, compartim una idea bàsica que cal reformar-ho tot per intentar fer-li la vida més fàcil als ciutadans i ciutadanes i especialment als que exercim la responsabilitat de servir els ciutadans i ciutadanes. Avui és massa difícil tirar endavant una subvenció. És massa difícil –també ho és pel Govern de Catalunya, els he de dir, no només per a un municipi– és, en general, la càrrega normativa que hem anat generant avui requereix una revisió molt profunda sobre aquest tema.

Però una de les qüestions que ens semblen rellevants des del punt de vista de la reforma de l'administració també té a veure amb quin és l'element de relació de l'administració amb la ciutadania, de quina manera podem fer més fàcil i més senzilla la nostra relació amb la ciutadania. I és per això també que entre de les polítiques que està impulsant el Govern hi ha un element d'aprofundir sobre tot allò que és l'atenció ciutadana, de millorar tots els nostres canals d'atenció a la ciutadania i poder-ho fer de dues maneres.

La primera, doncs, és veritat, hem de poder facilitar que qualsevol persona es pugui relacionar amb l'administració des del seu mòbil, amb una vídeo-atenció que hem posat en marxa, no?, les primeres vídeo-atenccions a les oficines d'Atenció al Ciutadà. Hem de poder facilitar que puguis realitzar els teus tràmits des del teu telèfon mòbil o des de casa, però sobretot hem de poder facilitar que puguis parlar amb una persona, que puguis ser atès presencialment. I, per això, no només vàrem fer algunes qüestions, que són simbòliques però són molt rellevants pel país, que és allò de l'eliminació de la cita prèvia, sinó que estem en un ple procés d'expansió de la xarxa d'oficines d'atenció ciutadana en el conjunt del país, per facilitar que en aquesta relació d'empreses, de ciutadans amb l'administració no s'hagi, obligatòriament, un de dirigir-se a les oficines que tenim a Barcelona, poques, a

Manresa, a Girona i el nostre objectiu és poder-les estendre per al conjunt del territori. Estem abordant l'element del Pirineu, on és rellevant que fem una extensió d'aquesta xarxa a Tremp, a la Seu d'Urgell i a Puigcerdà. El nostre objectiu és poder-la ampliar també a l'Aran per ser atès també en aranès. Estem ampliant amb l'objectiu d'obrir una oficina d'Atenció Ciutadana al Penedès. I, amb aquest sentit, poder fer que el conjunt de les vegueries del país disposem d'aquestes oficines d'atenció ciutadana integrades sense enviar les persones de porta..., de departament en departament.

Però un dels elements que ens ha semblat sempre simbòlics, perquè ens semblava una prova pilot que posava de relleu la necessitat d'aproximar l'administració en el conjunt de la ciutadania en els municipis rurals, són les oficines d'atenció ciutadana mòbils, que espero que en aquest trimestre puguem deixar ja resoltes, després d'haver avançat en el procés de la licitació, amb aquest objectiu de poder disposar, no?, de cinc oficines d'atenció ciutadana mòbil, que puguin recórrer el conjunt del territori per poder fer els tràmits que la ciutadania necessita. El nostre objectiu, ho hem dit, és garantir que ho puguis fer des de casa, que ho puguis fer des del teu mòbil, que ho puguis fer per telèfon –atenent també el cap de setmana que fins ara no s'hi podia fer– però que també puguis desplaçar presencialment i et pugui atendre una persona.

L'element de l'urbanisme rural i l'habitatge rural, que avui crec que és una de les qüestions més fonamentals que té el país. La qüestió de la llei d'urbanisme, no, no ho diré perquè estiguem aquí amb confiança, perquè estem al Parlament, però en general l'hem convertit en un gran embolic, per tirar endavant el país. Aleshores l'urbanisme està al servei de la societat, no la societat al servei de l'urbanisme, per poder protegir el nostre medi, per protegir el territori, però per poder garantir que hi pugui haver activitat econòmica per poder garantir que el nostre país pugui reindustrialitzar-se en un moment on es veuen les conseqüències de no disposar de la indústria que voldríem quan entren en risc les cadenes de subministrament i per tant, hem de poder facilitar i fer més fàcil l'urbanisme a casa nostra. Aquest és un element fonamental.

En general, diguem-ne, s'ha de dir com una premissa que el Govern comparteix de totes totes en el conjunt dels àmbits que tenen a veure amb la llei d'urbanisme. Mentrestant, abordem les modificacions de la llei d'urbanisme que així ho regulen. Hauríem de fer una reflexió en profunditat de quins són el conjunt de tràmits urbanístics que estem demanant que tirin endavant els municipis de l'àmbit rural del nostre país. I és en aquest sentit que el Govern ja està treballant en una proposta, que compartirem en breu amb les entitats i amb els grups parlamentaris.

El nostre objectiu saben que hem publicat la consulta pública de l'avantprojecte de simplificació de tràmits urbanístics i ambientals i el nostre objectiu ha de ser veure si atenent l'especificitat del món rural –i aquesta és una qüestió que valorarem durant els propers dies– o ho mantenim integrat en aquest projecte de llei o bé busquem la seva separació perquè sigui presentat en aquest Parlament com un desenvolupament propi de l'Estatut dels municipis rurals amb els que estem treballant. Cal que tots els ajuntaments de municipis rurals desenvolupin POUM de la mateixa manera que el desenvolupa un municipi, ja sigui una capital de comarca, ja sigui un municipi de l'entorn metropolità? Cal que...? Quin és el rol que han de jugar les normes subsidiàries? Bé, aquest és un dels elements que nosaltres volem abordar per poder avançar en la simplificació de tot allò que té a veure amb els tràmits urbanístics i ambientals, amb la qual cosa espero, com els he dit, que abans de l'estiu el Govern hagi pogut presentar en aquest Parlament una proposta de modificació legislativa en aquest sentit.

I, per altra banda, en com ens dotem d'eines específiques per fer front a problemàtiques que són pròpies de l'àmbit rural. Vàrem anunciar la creació de ... Vàrem anunciar la creació de l'Incasòl Rural amb aquest objectiu d'acompanyar el desenvolupament urbanístic, l'habitatge, l'activitat econòmica en el món rural, amb una unitat específica dins de l'Incasòl de sis persones, que vàrem aprovar per acord de govern amb una ampliació de plantilla que ara just comencem a dotar després d'haver fet els tràmits econòmics que se'n requerien. I, per tant, aquesta és una de les qüestions rellevants.

I després, amb allò que té a veure amb l'aprovació de la mateixa borsa d'habitatge rural per recuperar habitatges buits i rehabilitar edificis municipals en desús, amb

una dotació de 20 milions d'euros en quatre anys, amb el que el nostre objectiu és generar gairebé cent habitatges l'any de lloguer assequible als pobles rurals amb aquesta divisió específica que es deia de l'Incasòl i un paquet de mesures fiscals per incentivar el repoblament, adreçat a menors de trenta-cinc anys i famílies amb fills en edat escolar, que preveu deduccions de fins al vint per cent en l'IRPF per trasllat de residència, compra, rehabilitació i lloguer d'habitatge, que se sumen a altres instruments ja vigents, com la reducció del tipus de l'impost de transmissions patrimonials, la bonificació del setanta-cinc per cent en actes notariais i expedients de domini.

Per tant, crec que aquestes són algunes de les qüestions que hem d'abordar en aquest desenvolupament d'un urbanisme més fàcil, més senzill, més àgil, adaptat a les necessitats del món rural. Si no, també els he de dir, condemnem el país a la paràlisi. Podríem fer una reflexió més en profunditat sobre quins són els efectes d'aquesta càrrega normativa que ha tingut la Llei d'Urbanisme sobre l'activitat del conjunt del país. En tot cas, sobre els municipis rurals és obvi: un ha de poder rehabilitar la seva masia. S'ha de fer el catàleg de masies, no pot ser tan complicat com és ara. Hem de poder permetre facilitats a dintre de la pròpia..., de desenvolupament urbanístic, dintre de la mateixa trama urbana. Bé, aquestes són algunes de les qüestions que intentarem abordar, espero properament en aquest Parlament amb iniciatives que el Govern està abordant. I abans els he comentat també, els ajuts per a les assistències tècniques.

Fitxer 05COSDARC3

Sobre un dels elements que és fonamental, que té a veure amb la cohesió social, amb la cohesió territorial, també té a veure amb l'activitat econòmica i, per això, el Govern està treballant amb les entitats municipalistes, també amb els agents econòmics del país, per poder desenvolupar programes de suport a la iniciativa econòmica en aquells municipis que han perdut o que no disposen avui d'un espai d'activitat econòmica. Quants municipis tenim al país sense un bar, un forn, una botiga? I, en aquest sentit, volem poder ajudar a la instal·lació d'activitat econòmica en aquests municipis, arran d'acords amb les cambres de comerç, amb els que hi

estem treballant. I els he de dir que també d'això va la pròpia agenda rural, de garantir un territori viu, dinàmic i amb oportunitats. I això passa de manera molt clara per reforçar un dels seus pilars fonamentals, que és el mateix sistema agroalimentari.

Hi ha un element que té a veure amb la connectivitat. Saben que és una de les prioritats del Govern poder arribar, a final d'aquesta legislatura, al cent per cent de municipis de Catalunya connectats a través de la xarxa de fibra òptica de la Generalitat. Això no vol dir que garantim la connectivitat. Sabem perfectament, la xarxa de fibra òptica de la Generalitat, al final, és una infraestructura, primer, per la connexió dels propis serveis públics de la Generalitat, però que ha d'estar al servei també de que les operadores la puguin fer servir per desplegar la seva pròpia xarxa de fibra òptica.

En aquest sentit, l'any 2025 teníem 735 municipis de Catalunya connectats, 396 municipis rurals connectats. Era el setanta-set per cent dels municipis de Catalunya. A l'any 2026 arribarem al vuitanta-set per cent de municipis connectats, 830 i 400..., dels quals 483 municipis rurals de Catalunya. A l'any 27 el nostre objectiu és ja haver arribat als 881. Ja veuen que l'increment cada vegada és més baix, perquè vol dir que ens acostem a les zones que tenim més dificultats d'accés per poder arribar, com els deia, al 2028, en aquest cent per cent. Per què? Doncs perquè una de les qüestions que hem pogut desenvolupar o que hem pogut abordar ha sigut tot allò que té a veure amb el desplegament de la xarxa de fibra òptica a través de la xarxa de carreteres de l'Estat, que fins ara no teníem autorització ni permís. En aquest sentit, a través de l'encomana de gestió, que ja es va pactar a l'època de la consellera Capella –anava a dir Paneque, Capella– pel desenvolupament de l'N-260, hem pogut tancar l'autorització per fer el desplegament de la xarxa de fibra òptica, començant aquest any amb el desplegament dels quaranta-set quilòmetres entre la Seu d'Urgell i Puigcerdà, que han de significar que puguem anar cosint aquestes zones «negres», no?, que ens han quedat sense el desplegament de la nostra pròpia xarxa. Amb el protocol que hem fet en el conjunt d'operadores per facilitar les actuacions de connectivitat en els municipis rurals, especialment quan tenim talls de cobertura que, malauradament, comencen a ser cada vegada més freqüents en el conjunt del país. I que reivindiquen o que posen en evidència que

sense connectivitat, ja sigui física o digital, és impossible mantenir un país vertebrat, ni connectat ni amb desenvolupament econòmic. I, per tant, aquesta per nosaltres és una prioritat absoluta.

És tan rellevant poder invertir en camins rurals, és tan important fer obres com les que farem a l'N-260 des del punt de vista del Xerallo amb el túnel de Perves o el port de Comiols, com la connectivitat ja sigui amb fibra òptica o a través del 5G. I, per això, ens feia falta blindar un compromís amb el conjunt d'operadors del país, amb el que es pogués donar resposta directa, fiable i en català als alcaldes i alcaldesses, quan es detecta un problema, però el nostre objectiu és seguir avançant, també els he de dir, amb el desplegament de la xarxa d'antenes per poder garantir que el cent per cent del país està connectat a través de cobertura 5G. I, en aquest sentit, també els he de dir que hi estem treballant. I aquests d'aquí, si m'ho permeten, forma part d'alguns dels compromisos o dels elements que el nostre departament està treballant de forma més intensa. Potser els he descrit, no sé si de forma desendreçada, però crec que aborden alguns dels reptes principals que té el país.

I, per tant, voldria acabar amb la mateixa reflexió que he fet a l'inici. Som molt conscients d'on és l'agenda rural. Som molt conscients que neix d'un moviment de fons, que les formacions polítiques no ens en podem apropiat, però sí que podem aspirar a canalitzar-lo institucionalment per intentar fer que les coses passin. En aquest sentit, ho he dit, s'ha pogut treballar amb bastant de consens. Crec que en aquesta comissió s'ha pogut fer. S'ha pogut fer en les diferents comissions interdepartamentals que nosaltres fem amb representants de les entitats i l'objectiu és que puguem donar o que puguem anar fent passes decidides per fer-ho realitat, abordant les qüestions de fons que avui té el món rural. No vull abordar només des d'un punt de vista institucional. La meva responsabilitat com a conseller de la Presidència fa que centri la mirada en aquelles qüestions que afecten als ajuntaments, a les infraestructures de connectivitat, a aquelles coses que nosaltres despleguem pròpiament com a departament, tot i que tenim una mirada transversal sobre el conjunt del país.

He volgut abordar, no?, ho he dit, la qüestió del finançament, la que preveu el fons de l'Estatut dels municipis rurals, però també dels diferents fons i aportacions que

ha fet el Govern de la Generalitat en el desenvolupament, ho he dit, des del PUOSC a les línies d'assistències tècniques. Properament ho traurem en l'àmbit d'educació i de manteniment. Ho he volgut abordar des del punt de vista de les infraestructures, infraestructures en el conjunt del país i aquestes infraestructures de connectivitat digital.

No he comentat qüestions que són fonamentals –si la presidenta em donarà un minut més, que li robaré– (*Lluïsa Llop Fernández intervé sense fer ús del micròfon.*) No he pogut comentar algunes de les qüestions que són fonamentals, dotar-nos d'eines en l'àmbit institucional, com pot ser l'element dels secretaris i interventors que, al final, *tanto monta, monta tanto*. Per un cantó, Esquerra Republicana, el Govern, Junts han fet..., hem fet possible en diferents moviments. En algun cas ha sigut acordat a la comissió bilateral. D'altres ha sigut amb una modificació legislativa al Congrés dels Diputats. El resultat és que Catalunya ha recuperat la competència per poder nomenar secretaris i interventors. Ara, justament hem modificat el decret d'estructura del Govern per poder-nos atribuir aquesta competència, que vàrem rebre el desembre d'aquest any. I estem ja preparant la primera convocatòria per cobrir el conjunt de les places de secretaris interventors. Ho vaig fer en l'última compareixença. Ho vaig explicar en l'última compareixença que vaig fer aquí al Parlament. Dèiem 540, no? Doncs, les 540 places que hem de poder convocar properament, amb una dificultat que tenim que és trobar persones, al conjunt del país, que estiguin interessades, disposades a formar part d'aquest procés selectiu. Ens costa molt. L'última vàrem fer una campanya de comunicació molt important que va fer que es presentés molta més gent. Però els resultats que comencem a veure provisionalment ja apunten a que cal seguir insistint en poder comptar amb aquests secretaris interventors.

Però dic que ha abordat les qüestions que tenen a veure en l'àmbit institucional, perquè són responsabilitat nostres, però també he comentat algunes qüestions normatives que tenen a veure amb la simplificació de la llei d'urbanisme, però soc conscient que aquestes no són totes i soc molt conscient que, darrere d'això, tenim reptes molt importants que van des dels reptes que té el sector primari del nostre país, de com està exposat a la pujada dels preus de l'energia, de la inflació, en tota la cadena..., en com es trasllada tota la cadena de valor el cost d'aquesta inestabilitat

global, en l'excés de burocràcia. Burocràcia n'hi ha un excés en el conjunt de sectors de la nostra economia.

Podríem parlar de la necessitat de fer un canvi radical en l'enfocament de la política forestal en el nostre país i, per tant, d'un país que ha de protegir i ha de cuidar el seu paisatge, però no ho pot fer de forma malentesa. Ens ho han sentit dir diverses vegades: a Catalunya hi ha massa bosc i avui això representa un perill pel medi i per les persones. I per això cal avançar en la constitució de les franges, dels perímetres de protecció prioritaris. Ara, a través de Forestal Catalana, s'està incidint en la prioritització d'aquests eixos de protecció prioritària, en els que s'està treballant, de comú acord amb el conjunt del sector forestal del nostre país.

I podria abordar altres reptes que tenen a veure amb l'educació, amb l'accés als serveis públics, però crec que tindrem ocasió durant el transcurs de la sessió per poder-los abordar. Em semblava avui oportú també poder fer aquesta actualització d'alguns dels temes de fons amb els que està treballant el Departament de la Presidència.

Així que, presidenta, moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, conseller. A veure, ara, fruit d'aquesta feina coordinada que vostè explicava dels diferents grups, a aquesta comissió no funcionem perquè cada grup presenta una compareixença que creu, sinó que entre tots els grups aquí presents es va fer, com a mínim, Junts, PSC, CUP, Comuns, Esquerra es va fer un treball conjunt per poder fer aquest desplegament de l'agenda rural, de manera que no anéssim convocant gent sense un fil conductor, sinó que era important aquest pla de treball. Per tant, com que no hi ha un grup concret que ho presenta sinó tots aquests grups, començarem per ordre de més gran a més petit. Com sempre, el Govern al final de la compareixença, no? Com sempre, no? Ah, perdó, és que ara...

Per tant, començarem en aquest sentit. Per tant, comença el diputat del grup parlamentari de Junts, el senyor Ignasi Prat.

Ignasi Prat i Sarri

Moltes gràcies. Bona tarda, presidenta, membres de la Mesa, diputats, diputades. Senyor conseller, en primer lloc, agrair-li la seva compareixença, perquè hagi vingut a exposar les accions que fa el Govern i ha dut a terme en relació al món rural, però permetin fer una primera reflexió.

Soc plenament conscient de les dificultats que ha tingut aquest Govern en els darrers mesos en la gestió, però escoltant el seu discurs arribo a la conclusió que aquest Govern no té com a prioritat el món rural. I això em preocupa perquè, des de Junts, creiem fermament en la vertebració territorial. Com tots sabem, dos de cada tres municipis són rurals i gairebé el vuitanta per cent del territori és rural i, per tant, és evident que Catalunya és rural. I llavors, si volem una Catalunya forta, cohesionada i amb futur, necessitem enfortir al món rural i no debilitar-lo.

I li poso un exemple més que recent que vostès acaben de presentar un decret llei, el Decret llei 3/2026, on estableix mesures urgents per garantir el funcionament de l'administració, com molt bé ha dit, i, en el món rural, no té cap capítol propi, ni en habitatge ni en simplificació administrativa i digitalització, ni mesures concretes en fiscalitat i aigua, i només que destinaran 100 milions d'euros en centres educatius en general, 167 per als ens locals i només, com molt bé ha especificat, ha especificat per al món rural només 8,38 milions. Llavors la meva pregunta és: D'aquests 100 i d'aquests 167, destinarem el món rural? I si això és així. Però pel que m'ha contestat..., el que ens ha traslladat, entenc que ja no. Però bé, si m'ho pot especificar ho agrairé.

I això és la realitat. Això són fets palpables que el món rural, en aquest Govern, no és una prioritat. I, per això, és indispensable desplegar l'estatut dels municipis rurals en la seva totalitat. I és cert, sense pressupostos hi ha limitacions, òbviament. No podem generar noves inversions, no podem generar noves infraestructures, no podem generar ni escoles bressol ni escoles. Però la realitat és la que tenim: escoles en estat precari perquè tenen ràtios baixes i moltes d'elles amb mal estat, municipis que creixen i no tenen espais suficients i ajuntaments que han de pagar per mantenir llars d'infants encara que temporalment no tinguin infants només per no perdre el servei. I això no és política rural, això és abandonament.

I el mateix passa amb la sanitat. Centres amb menys dies de metge, serveis cada cop més allunyats i decisions com les del SEM, que generen la percepció i sovint la realitat que hi ha territoris de primera i territoris de segona. I també tenim un problema evident de connectivitat i mobilitat. Sense connexions digitals estables i sense transport públic no hi ha oportunitats. I si no hi ha oportunitats, hi ha despoblament. I si parlem d'habitatge, la situació és igual de crítica. Celebro perfectament que hagin demanat a l'Estat els pisos de la Sareb, perquè pot ser una oportunitat real per al món rural, però al mateix temps estic sorprès perquè el president de la Generalitat l'altre dia va fer una entrevista amb un mitjà de comunicació en la qual deia textualment: «Hem de densificar la població tant com puguem». És a dir, concentrar la població i entendre que des de Catalunya ens posem les mans al cap, perquè això no és vertebració territorial. Això és pensar en clau metropolitana i que deixa enrere el món rural.

Conseller, tenim una comissió motora que està fent una feina magnífica, aportant propostes i donant visibilitat al món rural. I molts dels que som aquí compartim una idea clara: O Catalunya és rural o no serà. Però deixi'm introduir un element clau que sovint es planteja malament, que és la transició ecològica. Nosaltres hi estem a favor. És absolutament urgent, és imprescindible, però no pot ser aquesta transició es faci a costa del món rural. No pot ser que la implementació de renovables es faci sense criteri territorial. No pot ser que es decideixi des dels despatxos, sense escoltar el territori i òbviament, ja no cal dir que es posi en risc el sòl agrari útil, perquè la transició ecològica ha de ser una oportunitat, no una imposició. I aquí el Plater és clau. Però el Plater no pot ser un document fet d'esquena al món rural. No pot ser un instrument per tirar pel dret, perquè si no, el que generem és conflicte, és rebutj i és desconfiança. I això ja està passant ara. I la bona política és la que integra, no la que imposa.

Per això, avui li vull dir una cosa molt clara: el bloqueig pressupostari no pot ser una excusa a la inacció, perquè hi ha moltes mesures que es poden activar ja, com per exemple el desplegament de l'article 22 de l'Estatut, un article que parla de programació i planificació de les polítiques públiques amb perspectiva rural. I això no depèn de diners, sinó que depèn de voluntat i poden activar la garantia rural, avaluar l'impacte de totes les polítiques sobre el món rural, incorporar aquest criteri

en totes les decisions, poden reduir burocràcia, simplificar tràmits per a municipis petits, adaptar requisits, crear procediments específics...

Fitxer 05COSDARC4

És probablement la mesura amb més impacte immediat i poden prioritzar municipis rurals en ajuts existents: donar més puntuació, reservar línies, augmentar intensitat dins del mateix pressupost. No cal més diners, cal decidir-ho.

Poden enfortir la governança, donar més pes real a la comissió motora, fer informes perceptius, garantir participació efectiva i poden i han de millorar la coordinació entre departaments. I aquí està la pregunta clau: Estan obligant a tots els departaments a aplicar el criteri rural? Estan creant circuits interns reals perquè això passi? Perquè aquesta és la clau, conseller. El món rural no pot esperar més. No pot esperar pressupostos, no pot esperar excuses. I avui, moltes d'aquestes decisions, es poden prendre.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. I continuem amb l'ordre. Seria el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, de la diputada Montse Bergés.

Montse Bergés i Saura

Gràcies, presidenta. Gràcies, conseller, per la seva exposició. També saludar els membres del Govern que l'acompanyen i a les entitats. Bé, jo començo recordant l'objectiu d'aquesta comissió de seguiment, que bàsicament és garantir aquest model de governança que ens hem dotat entre tots amb aquesta pota del Parlament, que pugui fer aquest seguiment sobre el desenvolupament de l'agenda rural. I, a més a més, tal com ha dit la presidenta, amb un objectiu molt clar i amb un pla de treball fixat amb els reptes. I avui, justament, el repte que vostè tenia assignat aquí és el de la governança. Podem parlar d'habitatge. En parlarem també un altre repte, de transició ecològica també.

Per tant, jo em centraré sobretot en aquest repte de la governança innovadora, que crec que ha de servir per treballar d'una manera diferent al que estem acostumades. I això acostuma a ser difícil, perquè estem..., cada departament fa lo seu. Compartir és complicat. Llavors aquesta agenda compartida, aquesta metodologia ben aplicada, pot donar resultats molt importants i fer passos de gegant a nivell del món rural.

Des d'aquesta comissió el que pretenem fer i el meu grup parlamentari amb molta intenció, perquè a més a més és un projecte que ens el creiem i que volem que tingui molt èxit, és poder fer aquest seguiment necessari per garantir aquest desplegament de manera, sobretot, eficient i efectiva. Perquè vostè, conseller, ha repetit en diverses ocasions passar de paraules a fets, passar de paraules a fets. Doncs jo també remarco passar... El món rural no viu..., no millorarà només amb anuncis dient que tot el que farem, sinó fent-ho i podrem comprovar que s'està fent, no?

Jo quan me preparava la comissió he entrat a la pàgina web de l'agenda rural i només he trobat enllaços al document, amb un document que va ser aprovat l'any 2002. Sí, hi ha el resum de les accions prioritzades, però són documents que no són actu... Ja està, fa molt temps que els tenim, no? He buscat, he trobat molta més informació a la pàgina web d'ARCA, amb projectes que estan funcionant i tal. Per tant, des d'aquí li demanem que, per poder fer un bon seguiment com a parlamentaris, puguem disposar de la informació no només nosaltres, sinó tota la ciutadania i el món rural de la feina que s'està fent. Que molt s'està fent i les entitats en fan molta que, a vegades, pot ser simplement amb enllaços, però crec que és important poder veure de manera global el que està passant al món rural. Li demanem això, aquesta centralització de la informació.

A més a més, també ens agradaria poder disposar i crec que podria estar perfectament en aquesta pàgina web de l'agenda rural, el que són el calendari de les reunions de comissió, de la comissió de seguiment, les actes de les reunions amb els acords presos, disposar d'una actualització clara sobre l'estat de les accions que s'han consensuat amb la comissió motora i que formen part del pacte rural. També aprofito per preguntar-li quan es preveu aprovar el Pacte Rural i d'aquesta

manera també m'imagino que hi haurà una concreció més de les accions que estiguin prioritzades.

També li pregunto si tenen definit un sistema d'indicadors que permetin fer aquest seguiment, que hauria d'estar validat també amb totes les entitats de la comissió motora i així com validar el sistema de coordinació. Perquè ha parlat de grups de treball, de grups d'estudi, de la comissió interdepartamental, de... Llavors tot això, si no està ben coordinat, és una manera difícil de poder fer un seguiment.

Aprofito també per preguntar-li, en aquest temps que porta de legislatura, quines són les incidències més recurrents que dificulten la vida al món rural que vostè ha pogut constatar com a conseller de la Presidència, que molts ja ens podem imaginar quins són, com problemes de connexió, cobertura, talls de llum. I en aquest aspecte, quines millores creu que s'han fet o que estan en marxa i quan poden realment donar resultats?

I entrant en l'Estatut dels municipis rurals, vostè ha fet referència al llistat definitiu, que ja està publicat. Ens consta que hi ha hagut alguns problemes entre el llistat inicial i el que finalment s'ha publicat després del període d'al·legacions. L'objectiu d'aquesta llei és no deixar cap municipi enrere i en el darrer llistat hi ha alguns municipis que a l'inici hi eren i ara no hi són. Entenem que són temes que es poden solucionar, perquè els propis municipis ho poden demanar, que siguin incorporats. I li pregunto com tenen previst fer aquesta revisió. Per exemple, Bell-lloc inicialment formava part del llistat i ara no hi és. Estem parlant d'uns deu municipis, conseller. Per tant, crec que pot ser ràpid de poder resoldre aquest problema i sobretot, que no s'esgotin els terminis que permet la llei, que són aquests sis mesos per poder actualitzar la llista.

Sobre el fons específic, ja ens ha comentat que hi ha aquests 8,3 milions. Si això ho dividim entre els 530..., no, 90 municipis, són 13.000 euros per municipi. Nosaltres creiem que aquest fons ha de ser més important. No... No n'hi ha prou.

El president de la Generalitat també va anunciar que el Govern aprovaria el desembre aquests grups d'estudi. Vostè ha anunciat uns quants que ho ha dit molt ràpid que hi estava treballant. Li agrairia si pot concretar quins estan constituïts i què han fet, vull dir, quins són els objectius o de quina manera ho podem consultar, així

com també com tenen previst l'aplicació del títol II de la Llei de l'Estatut sobre el mecanisme rural de garantia, que és una de les parts més importants, a part dels grups de treball.

També li pregunto si ja s'està aplicant l'exempció de la taxa de publicació al DOGC, que la llei marca un termini d'un any, i a l'agost ja el farà. Aquesta línia d'assistències tècniques que ens ha comentat, que n'hi ha hagut 513. A vegades, el 513 pot semblar molt o poc. M'agradaria saber la seva opinió si n'hi ha hagut prou, si amb això els municipis es consideren que ja està funcionant o si s'ha d'ampliar.

Se m'ha esgotat el temps, però en principi són aquestes preguntes.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Seria ara el temps del Partit Popular. Saben que el diputat Jaume Veray, per motius de salut, no està aquests dies, malauradament, acompanyant-nos. La diputada Eva García, que l'havia de substituir, ha excusat la seva presència. Per tant, passem el torn al grup parlamentari de VOX i té la paraula el diputat Rafael Villafranca.

Rafael Villafranca Mercé

Gràcies, presidenta. Diputats, diputades. Gràcies també a la compareixença del conseller i l'explicació que ha tingut l'amabilitat de fer-nos a tots els aquí assistents. En primer lloc, és important, com ell bé ha dit, de fer un seguiment periòdic de l'agenda rural per exposar les iniciatives, les necessitats i problemes per tal de crear un espai de consens, que és el que es busca entre tots. Cal reduir, evidentment, les dues velocitats que hi ha entre el món rural i la Catalunya urbana, i això consisteix en millorar els serveis, escoles, sanitat, la comunicació, així com temes d'infraestructures, camins rurals, carreteres, mobilitat, transport, així com els ajuts i l'assessorament pertinent als ajuntaments en temes més complicats com poden ser temes urbanístics, els plans d'ordenació urbanística municipal, els diferents POUMs, i temes com la connectivitat, la xarxa, la fibra òptica. Queda encara, tot i això, molt, molt per fer. És necessari més digitalització, més tecnologia i millorar la relació entre l'administració municipal i ciutadana, encara que també queda encara ben lluny.

Ha dit el senyor conseller que l'urbanisme ha d'estar al servei de la societat i no al revés. És el mateix que sempre diem nosaltres, que és l'administració la que està al servei de l'administrat i no l'administrat al servei de l'administració. Tot i que aquest problema encara persisteix.

S'ha fet més esment a l'excés de burocràcia com un dels problemes també que afecta al món rural. Jo aquí no m'hauria sentit... M'hauria agradat sentir parlar també del problema, que no hem d'oblidar que si parlem del món rural, parlem de les persones que viuen del camp o de les explotacions agràries, com les explotacions, les explotacions ramaderes. I aquí un dels problemes que té el món rural és que avui en dia el món, dins dels objectius de la Comunitat Econòmica Europea, l'Agenda 2030, els Objectius de Desenvolupament Sostenible, un és el de reduir la producció del nostre sector primari. Clar, no podem parlar d'una millora del món rural si no defensem que la principal activitat i fonts d'ingrés del món rural, com és l'activitat del sector primari. Aleshores, ja que el sector primari es troba molt afectat per aquests acords comercials amb tercers països no comunitaris que impliquen, evidentment, una competència deslleial, ja que els preus de venda dels seus productes estan inclús per sota del preu del..., que inclús per sota del preu de producció dels nostres ramaders i pagesos, en particular.

Això, evidentment, la falta de rentabilitat i sense rentabilitat no hi ha futur sense futur no hi ha relleu generacional. Aleshores aquí tenim el gran problema per falta de relleu generacional que es produeix el tancament i l'abandonament del món rural, i això suposa també l'abandonament de la població en el món rural. La gent jove, molts no volen continuar i aleshores s'ha de buscar algun atractiu dels pobles i, evidentment, la principal causa de l'atractiu és millorar i fomentar l'activitat del sector primari com una eina fonamental del món rural.

No hem d'oblidar també, s'ha fet esment, el senyor conseller, que hi ha massa bosc i, evidentment, aquest increment de la massa forestal té una relació implícita per l'abandonament del camp. No hem d'oblidar també, com hem dit moltes vegades, que els agricultors i els productors són els guardians dels nostres boscos i és un element essencial per a la prevenció en matèria d'incendis.

Dit això, es plantegen altres problemes com les energies renovables i l'impacte de les plaques solars en substitució de les produccions agràries que es feien en el camp. Un impacte no només preocupant i, a més, inclús per un tema d'impacte visual.

Altres problemes que s'han plantejat són els relatius a aquest sector, que és el gran perjudicat, perquè nosaltres no hem d'oblidar que el món rural, el camp, no és un lloc només per passejar-se i perquè gaudeixin i fer turisme la gent de la ciutat. És també un lloc per produir.

I, dit això, ha parlat, davant aquest problema de la despoblació rural, ha parlat el conseller de repoblament i la necessitat de rehabilitació dels habitatges que estiguin buits. La pregunta que jo faria és: ¿Com es poden fer aquest repoblament de molts municipis que han perdut aquest atractiu per anar allí i poder guanyar-se la vida i ocupar aquests habitatges que han quedat buits i molts per les causes que han estat exposades aquí? Finalment, volem dir que el camí és llarg i que calen les mesures i propostes que es compleixin. Hem de passar de les paraules als fets i que es faci efectiu el desplegament de l'Estatut dels municipis rurals com una eina bàsica i fonamental per a l'agenda.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Ara seria el torn del Grup Parlamentari dels Comuns i tindria la paraula la diputada Núria Lozano.

Núria Lozano Montoya

Moltes gràcies, presidenta. Bona tarda. Gràcies al conseller Dalmau i a tot l'equip del departament per la compareixença. Els agrairíem si ens pot fer arribar el contingut de la compareixença, perquè malgrat que hem pres notes, de ben segur hi haurà elements que se'ns poden haver escapat i seria molt útil també en clau de l'informe d'avaluació i seguiment.

L'agenda rural és una eina de treball transversal, que té com a finalitat incidir en la prioritització de polítiques i d'accions per assolir la plena equitat territorial i aconseguir una ruralitat que avanci d'acord amb l'Estratègia europea de Desenvolupament rural

i que ens permeti dotar-nos d'una estratègia de desenvolupament territorial sostenible. És un primer pas cap a aquesta paritat, però és cert que necessitaríem un calendari a mitjà i llarg termini d'actuacions previstes, com necessitaríem que anessin acompanyades d'una previsió de dotació pressupostària i que s'estenguessin a tot l'àmbit rural de Catalunya, aquestes accions, per tal de garantir la paritat real i efectiva, no només, però molt principalment en serveis públics.

Són moltes les qüestions que ha tocat vostè i em centraré només en algunes d'elles, intentant no reproduir algunes de les qüestions que han situat portaveus que m'han precedit. Parlava vostè de revertir la pèrdua de població i, en aquest sentit, si ens pot fer una mica de balanç, però també compartir pròximes actuacions a desenvolupar per la Comissió Interdepartamental sobre Desenvolupament Rural. I si té un calendari definit al respecte. És clau que per invertir aquest despoblament necessitem una governança amb plena participació i representació de la ciutadania, que vagi acompanyada d'un desenvolupament socioeconòmic més equilibrat i sostenible en termes territorials i, en aquest sentit, sí podria desgranar alguna d'aquestes mesures previstes al respecte.

Compartim completament la necessitat de preservar aquesta equitat territorial i, per tant, també s'han de garantir les condicions per viure a la Catalunya rural. Hem parlat de garanties de serveis públics, hem parlat de... Podríem parlar de salut, d'educació i d'atenció a la infància, d'atenció a la dependència. Però també cal no perdre de vista d'altres qüestions com l'habitatge, les infraestructures, l'accés a la xarxa digital a què vostè feia referència o la revisió de la planificació urbanística, que és una qüestió absolutament fonamental. Però les polítiques per a la Catalunya rural i la Catalunya urbana estan molt més connectades del que pugui semblar.

Per tant, em sembla molt rellevant aquest pacte rural català que feia referència a l'inici de la seva intervenció, però per al grup de Comuns aquest és un pacte que considerem que hauria de tenir un component de pacte entre aquestes dues realitats, perquè la ciutat ha de mirar el camp amb respecte i amb vocació d'ajudar el seu desenvolupament, apostant també pels productes propis, per aquests productes de proximitat i estacionals. I el camp ha de poder trobar a la ciutat un soci

estable a la seva aposta per una vida més sostenible i més digna i en pla d'igualtat. Aquesta competitivitat no pot

Fitxer 05COSDARC5

garantir-se sobre una base de desigualtats de renda. I crec que aquest és un element molt important no només respecte a altres sectors econòmics, sinó també respecte a part del territori. És una desigualtat que cal corregir sense obviar altres desigualtats a les quals s'enfronten els habitants del medi rural, que han de ser abordades a través de mesures específiques.

I, en aquest sentit, cobren rellevància algunes de les actuacions normatives pendents, en alguns casos pel final del mandat anterior. M'estic referint a normes com la modificació de la llei d'orientació agrària, que contenia algunes novetats rellevants en matèria de règim sancionador, o la regulació o implantació de la renda agrària, que té a veure amb aquesta qüestió de la desigualtat de rendes a què feia referència anteriorment i que, per tant, ens agradaria, doncs, conèixer quines previsions tenen al respecte. Però més enllà d'aquestes normes concretes, pensem que caldria avançar en l'existència d'una avaluació d'impacte de les normes que es facin sobre els avenços en l'assoliment de la paritat real i efectiva en la prestació i gaudi dels serveis públics, en totes i cadascuna de les normes que treballem a Catalunya.

I per anar acabant, una breu referència a la transició ecològica, perquè sense transició ecològica no hi ha futur, però tampoc no hi ha transició possible si no és justa, si no s'acompanya de suport i inversió públics de simplificació administrativa, molt necessària en algunes de les activitats principals del medi rural, i garanties de rendibilitat per a qui treballa la terra. El problema, doncs, és traslladar tot el cost de la transmissió a la pagesia mentre permet que altres baules de la cadena continuïn acumulant beneficis sense límit sense una adequada aplicació de la llei de cadena alimentària. I, per tant, considerem que, en aquest sentit, és molt important que seguim aprofundint en aquesta línia. En qualsevol cas, si ens pot aclarir aquestes qüestions que hem plantejat i si ens fa arribar la informació, doncs, perfecte.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputada. Ara seria el torn del grup parlamentari de la CUP, però el diputat Dani Cornellà ha enviat la seva justificació conforme avui no podia assistir a aquesta comissió. No assisteix tampoc al Grup Mixt. Per tant, tancaríem amb el grup parlamentari del Partit Socialista i, per tant, té la paraula el diputat –espera que ara em perdo– en Manel Ezquerria. Disculpa.

Manel Ezquerria Tomàs

Gràcies, presidenta. Gràcies, conseller, per la seva exposició. Saludar el seu equip i a les entitats que ens acompanyen, que després tindrem l'oportunitat de mantenir un diàleg en les seves compareixences, l'associació de l'ACM, la Xarxa d'Ateneus i Moviment de País Rural.

Bé, permetin-me començar amb una idea que vostè mateix ha expressat en algun discurs, avui també ho ha fet palès i que des del nostre grup parlamentari compartim plenament: El món rural no és la perifèria del país, és el seu cor i ha de ser el motor per Catalunya. I vull destacar una frase que no només l'ha dit vostè, sinó que entitats com Eines de repoblament rural o l'Associació de Micropobles, on els seus discursos ho han dit constantment, i que aquest dissabte a El Milà, a l'Alt Camp, amb l'assemblea general de l'Associació de Micropobles, també en va fer referència el seu president, que sempre diu que cal tractar diferent els que són diferents, no? Això ho resumeix molt bé quan ell també aporta, i totes aquestes entitats diuen que són l'u, entre l'u i el dos per cent de la població i que gestionen el seixanta-setanta per cent del nostre territori, la importància que té.

Tot i l'incipient en el qual estem en el desplegament de l'Estatut del municipi rural, volem destacar passos com el que ens ha explicat, com per exemple l'aportació de recursos per complir amb les exigències tècniques que tenen sobretot –o que no tenen, en aquest cas– els municipis d'especial atenció, no?

Després també un altre punt que vostè sempre anuncia i que hem fet és..., i que han fet, és l'intent aquest de reformar l'administració, que té aquesta importància de reformar l'administració per fer la vida més senzilla a la ciutadania i que en breu segurament veurem els fruits. Molt important també el que ha dit també de les oficines d'Atenció Ciutadana, que passen a poder atendre sense cita prèvia. Jo

mateix, al meu territori, quan ho dic a gent gran, que sabem que hi ha aquesta bretxa digital, estan encantats quan senten i els hi dius: «Sí, sí, us podeu presentar i us han d'atendre i us donaran el servei». O sigui que ja és un pas en aquest sentit, no?

Després vostè ha parlat també molt de la llei d'urbanisme. Aquí voldria aprofitar per què a la ponència de la Llei de l'Estatut del municipi rural, a l'atendre les entitats que van venir a comparèixer, vam intentar introduir el tema de l'urbanisme, que no només afecta els municipis que conformen l'Estatut del municipi rural, que són els de menys de dos mil habitants, sinó a tot el món rural en el seu conjunt, perquè l'urbanisme no el podem marcar on s'acaba, si s'acaba el municipi de dos mil i el del costat continua, com, per exemple, ens trobem a Lleida. Lleida, la capital, vint mil hectàrees i té MDS i té un món rural molt similar als municipis que té al costat, que són de menys de dos mil habitants. Aleshores, quan sobretot es treballi aquesta llei d'urbanisme, tenir en compte que si el fill de l'explotació agrària es vol construir al costat dels seus pares a la masia, que tingui una flexibilització per poder construir l'habitatge al costat, com històricament al llarg de la vida havia passat sempre, no?

I també un exemple que ens trobem en alguns municipis d'aquests que potser estan entre els quatre mil o cinc mil habitants, i es dona singularitats, com per exemple una que ara li voldria explicar, no? Un polígon que té activitat comercial en un municipi, pel fet de no estar connectats urbanísticament amb voreres amb el casc urbà o no té transport urbà, que no el tenen aquests municipis, activitats comercials que es podrien fer en aquell polígon no es poden fer perquè necessita la llei que està connectat d'alguna manera. Clar, amb un món rural com el que tenim estructurat, hi ha municipis que no tenen aquesta connexió amb el seu polígon de torn i activitats comercials que havien vingut, en el moment que tanquen aquella activitat comercial, quan ve un altre que es vol ficar en el mateix lloc es troba que avui en dia no pot.

Però té singularitats i especificitats la llei que diu que comercial, d'autocaravanes i de barcos de lleure, sí. Dius, coi, aquestes, sí, no? Dius aquí algú es va preocupar a la costa de tenir aquestes singularitats i, en canvi, al món rural ens trobem que no. Només aquest apunt, quan vostè ha tractat una mica el tema de la llei d'urbanisme, no?

Bé, després, des del PSC, valorem molt positivament el pas que s'ha fet en aquesta legislatura, la cerca del consens, sobretot, i només cal veure com s'ha aprovat la Llei de l'Estatut de Municipis rurals i el desplegament que estem fent de l'agenda rural amb aquesta actitud positiva del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, que ha set el primer valedor de muntar aquesta comissió de seguiment per a fer aquest seguiment específic dels avanços que tinguem amb el desplegament, no?

I vostè també ha fet referència a la voluntat que té el Govern de desplegar aquest pacte rural en la línia del pacte rural europeu. Són elements importantíssims, els set eixos que ha enumerat, destacant la importància de treballar per al sistema agroalimentari i el sistema forestal, amb un especial interès i prioritat. I aquí sí que també voldria dir –em permet trenta segons– discrepo totalment amb Junts, que tot i tenir aquest consens, com sempre m'ha semblat que el teníem, aprofitar una compareixença o aprofitar aquest altaveu que tenim en una comissió per dir que el govern no és una prioritat, amb tot el que està fet i ha estat una de les primeres lleis, aprovar l'Estatut del municipi rural, que sí que hi havia un treball fet, però realment s'ha anat de pressa per intentar tirar endavant i el seu desplegament, doncs, no està bé llançar aquests missatges que, d'alguna manera, busquen enverinar a gent que no, no... Pensem que la política útil no va per aquí, no? La política útil és el que pensem entre bambolines i tots estem a favor, doncs, dir-ho també públicament i només d'això.

Moltes gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, diputat. Igual que havíem sigut laxes en el temps del conseller, també hem deixat allargar els diferents diputats i diputades que així ho requerien. En tot cas, ara, un cop han intervingut tots els grups parlamentaris, és el torn, una altra vegada del conseller de la Presidència, de l'honorable conseller Dalmau per un temps màxim de quinze minuts. De la mateixa manera, si hi ha alguna cosa que requereixi una mica més de marge, donarem marge.

El conseller de la Presidència (Albert Dalmau Miranda)

La diputada Negre ens ha de donar la mona i després ens la perdrem. (*La presidenta intervé sense fer ús del micròfon.*) Ja, ja ho sé, ja ho sé. Hauré de tornar a venir més tard.

Algunes qüestions que em semblen que em semblen rellevants. Crec que m'agafo, permetin-me, a la intervenció final del diputat del meu grup, perquè crec que aquesta és la reflexió de fons que tenim. Jo, quan els escolto a vostès, no veig tanta discrepància sobre el diagnòstic que té el país. I crec que fora bo que analitzéssim, amb una qüestió com aquesta, el consens que hi ha en la societat, també en el Parlament, per poder encarrilar part de l'acció del Govern.

Avui és el Govern a qui li toca governar. Ho han volgut els ciutadans, ho han volgut el conjunt de membres de la cambra i, per tant, qui té la responsabilitat de tirar endavant aquests projectes i a vostès de fer control i seguiment i, per tant, estic molt convençut, crec que sempre ho han dit, una bona oposició contribueix a fer un bon govern, però fora bo que no perdéssim aquest element de consens sobre quina és la diagnosi que compartim i quines són les qüestions de fons. Crec que m'hi he referit en la meva intervenció.

Venim d'un procés participatiu nascut de la societat civil de base, en què els grups també han fet les seves aportacions, que constitueix l'agenda rural del país, que el Govern pren en consideració, que el Govern treballa per transformar en aquest pacte rural que assumeixi com a govern aquesta sèrie de mesures amb totes aquestes prioritats, l'objectiu seria, abans de l'estiu, coordinats internament a través d'aquesta coordinació..., ai, d'aquesta Comissió de coordinació interdepartamental. Li agafo la paraula a la diputada d'Esquerra Republicana per poder fer aquestes actualitzacions que ens demana, que permeti anar fent seguiment, també a través d'aquesta comissió parlamentària on retem comptes i amb algunes de les qüestions vinculades a l'Estatut dels municipis rurals.

Deia el senyor Prat, que, clar, jo venia aquí amb una... Ha trencat vostè el meu idil·li amb el consens d'aquesta comissió. A veure, hem d'intentar tots plegats –no s'ho prengui malament perquè sap què li dic amb tot el «carinyo»– però no viure a Mart. És a dir, clar, d'on comencen els...? Què ha passat en els últims deu anys a Catalunya? Que han nascut tots aquests problemes que ara expliquem que hi ha en

el món rural de fons fa un any i mig? O són problemes que fa deu anys que estan en el país? Que s'havien posat mai tants recursos com s'han fet? Segurament no són prous, però són molts més, però no una miqueta més. Són molt més, molts més dels que s'han posat en legislatures anteriors.

I no m'hi vull atribuir el mèrit perquè hi ha una part que, evidentment, forma part de l'impuls del Govern. No els hi puc negar. Hi ha una part que forma part dels acords d'investidura que tenim amb els diferents socis d'investidura, amb Esquerra Republicana, amb els comuns. Hi ha una part que incorpora demandes del conjunt de la societat civil. Hi ha una part que incorpora demandes al conjunt d'aquesta cambra. Aquest ha sigut un treball col·lectiu, però amb més recursos que mai que s'hi han posat en el món rural, més avenços que estem fent.

Ara, no desfarem en un any l'embolic que s'ha creat en els últims deu o quinze. També hem de pensar tots on hem posat les energies, en els últims deu o quinze, si les hem posat a parlar de la reforma de la llei d'urbanisme. Si les hem posat en posar en quins són els recursos que hem de fer per poder tirar endavant qüestions com la dels secretaris i interventors que, per cert, sí, s'han de parlar i s'han de negociar amb Madrid, o ens hem posat en altres coses.

Bé, anem a parlar de les qüestions de fons i crec que entre tots ens farem un favor si en aquest full de ruta podem anar arribant a acords en aquesta cambra per poder-los desenvolupar, perquè tots nosaltres hi estem cridats a formar part. Jo no tinc cap inconvenient, com va ser amb l'Estatut dels municipis rurals. Jo vaig heretar l'Estatut dels municipis rurals, de la vicepresidenta Vilagrà i d'un treball molt compartit fet pel conjunt de la cambra. El meu compromís va ser presentar-ho sense modificar una coma, i fruit d'això, el vam presentar i l'hem portat aquí. Hem hagut de fer ajustos. Entre la primera llista i la segona llista de municipis rurals, hi han hagut modificacions perquè són els municipis els que ho han de sol·licitar i, per tant, hem notificat en aquells municipis que no ho havien fet, la seva adhesió. N'hi ha alguns, Bell-lloc d'Urgell, no?, la llei fixa que els que estan entre dos mil i tres mil han de tenir creixement negatiu. En aquest cas, té creixement positiu. No ha pogut formar-ne part. Però amb aquest objectiu hi hem estat intentant treballar fins a l'últim dia, intentant integrar municipis que estaven a la Franja. Ens havien demanat poder

formar-ne part, però m'hi he referit a l'inici. O sigui, abordem la qüestió del reconeixement, abordem la qüestió de posar eines a través de l'Estatut dels municipis rurals.

Hem doblat el PUOSC en el conjunt dels municipis del país, passant de 250 a 500 milions. Joestic segur, avui li he dit a la presidenta de l'Associació Catalana de Municipis. que ella hauria volgut fer el mateix PUOSC que jo, i no és que no ho hagi fet per raons ideològiques. Ho va fer perquè en aquell moment no hi havia els recursos suficients per poder-ho fer. Nosaltres hem pogut presentar un PUOSC de 500 milions, perquè el govern anterior en va poder presentar un de 250. Estic segur que hauria volgut poder presentar un de 500 i jo m'agradaria presentar-ne un de 600, si hi haguessin hagut els recursos suficients per poder fer. Ara, aquest Govern n'ha posat un de 500 damunt de la taula. Cada mes, fix cap als municipis rurals, augmenta més 110.000 euros per municipis rurals, amb un mínim de 400.000 euros. Si és que hem multiplicat per quatre els recursos que reben els municipis rurals del país.

Avui he estat amb municipis que em diuen ha augmentat tant la subvenció que jo no el puc cofinançar. Rebo tantes convocatòries de subvenció que tinc un problema molt important –per tant, ens posa un problema d'una altra naturalesa– sobre la capacitat que tinc de justificació o la capacitat d'acumular mecanismes de cofinançament. En el fons, ja és una bona notícia. Ja ens està indicant en positiu, que s'han posat recursos i que s'estan posant recursos, vull dir, estan al PUOSC per fer aquest...

L'altre dia vaig estar a Ciutadilla,

Fitxer 05COSDARC6

a la Vall del Corb, on –a més, li agradarà– hem reconvertit una caserna de la Guàrdia Civil en vuit habitatges públics, per a famílies, per famílies del poble i de la zona. Ha sigut possible amb un ajut de la Diputació de Lleida. Ha sigut possible amb un ajut de la Generalitat, en aquest cas el PUOSC, amb el que a més esperen renovar la plaça i els ha permès també dotar més recursos que només haurien servit per renovar la plaça per fer la piscina. I els podria dir que la reforma de l'Ajuntament de

Vilaür amb els recursos del PUOSC, i a Miravet, la remodelació també de la piscina amb els recursos del PUOSC.

El mateix amb les assistències tècniques. Prova d'això és que s'han presentat 577 municipis que abans no ho havien pogut fer i, per tant, que han pogut tenir o accedir a aquests recursos fruit també d'aquesta voluntat que ha sigut, veient que hi ha càrregues burocràtiques a tot arreu, anem a veure si facilitem l'externalització de determinats serveis que els permeti acompanyar-se tècnicament per poder fer això. I aquesta és una de les qüestions que hem fet.

Ara, la modificació, a mi també m'hauria agradat que la llei de mesures..., m'hauria agradat que hi hagués pressupost, m'hauria agradat que hi hagués hagut llei de mesures. Si vostè va tenir el temps de llegir la llei de mesures que acompanyava el projecte de pressupost, veurà que hi havia més mesures que les que hem pogut tramitar en forma de decret llei. Per què? Doncs perquè el decret llei requereix una justificació de la urgència i de la necessitat que segurament no ens permetia poder fer això. I és per això que hem dit: Aquest govern abordarà la qüestió dels tràmits ambientals. Els vull veure els seus grups donant suport. Després ens coneixem, que quan portem una modificació que toca un tràmit, apareix algú que diu: «Ai, ojo aquí, que aquí hi ha una fulla, aquí hi ha una pedra. Ara no vull tocar-ho, ara no ens ho mirem...» i seguirà tot igual. Doncs anem a tocar la llei d'urbanisme, sí o no? Ens atrevim, sí o no? Jo crec que ens hem d'atrevir. Jo crec que aquest pas l'hem de donar, per poder fer la vida més fàcil. És que complicada, ja l'hem fet i hem provat..., o sigui, que ha sigut fer la vida complicada a la gent, ja ho hem provat; durant bastants anys, per cert. Podríem anar a buscar qui va escriure les lleis d'urbanisme i les seves modificacions. Diguem-ne han anat posant muntanyes de coses difícils. Ningú estava pensant en què significa tramitar el POUM per un municipi de cent habitants? O què significava aquella persona que vol rehabilitar la masia o al costat de la seva explotació agrària ampliar el magatzem? Doncs bé, anem a posar-nos.

Jo vull fer un diàleg amb tothom i, a més, els dic: Si vostès m'acompanyen a que sigui més ambiciosa, millor, perquè a més necessito els seus vots. Ja els ho dic ara, no només que sigui per una lògica transaccional. Ja els demano que ens ajudin, si necessitem els seus vots, però que ens ajudin per anar a més, no anar a menys,

perquè anar a menys ja podem anar presentar-la. Aleshores dic, cal tocar la qüestió de la llei d'urbanisme per poder fer més fàcil la vida també en el conjunt dels municipis rurals. Ara, el diputat del meu grup ho ha expressat amb alguns exemples concrets que ja he apuntat per poder-ho fer.

Bé, crec que necessitem del consens de tots plegats per poder tocar algunes d'aquestes qüestions. Ho he dit. Estatut dels municipis rurals, més recursos. És veritat que hem afegit aquest fons de 8 milions, però és clar, és que s'afegeix a un fons de cooperació local que ha passat de 140 –ara ja no ho recordo– 140 a 180 milions en dos anys. És a dir, que ha augmentat. És que estava congelat i, per tant, de nou aquest govern, ha posat ha posat aquests recursos per augmentar el Fons de Cooperació Local. Sí, clar, en el conjunt dels municipis de Catalunya i li hem afegit aquest fons de 8 milions. Si hi ha pressupostos, serem capaços de portar-lo més enllà. La voluntat del Govern era portar-lo més enllà. Hem pogut consolidar l'aportació del 2025, que ja els hi dic, l'hem consolidada. L'aportació extraordinària que vam fer al 2025 l'hem pogut consolidar, més afegir aquests recursos.

Ara afegirem els fons per al manteniment de les escoles, és que no s'han passejat pel conjunt del país? Que no han vist com estan els centres educatius a Catalunya? Els problemes que hi ha de manteniment? Jo vaig comparèixer en aquesta comissió i he explicat –es veu clarament en un gràfic, que és com *el hundimiento*, l'enfonsament– com cau la corba d'inversió en els centres educatius del país. Quan ens preguntem com estan els centres educatius del país, doncs preguntem quants diners hem invertit en l'última dècada. És que falten molts milions que no s'han posat. Per primera vegada, retornem als nivells de l'any 2010 que deuriem ser els últims en els que estàvem al voltant d'una xifra de 300 milions d'euros. És que ens hem passat una dècada invertint només 100 milions d'euros als centres educatius del país. Clar, clar que hem posat en el suplement de crèdit que hem pactat amb Esquerra Republicana i amb els Comuns, un fons de prestació de 100 milions d'euros per rehabilitar les escoles, perquè estan com estan. Jo no sé si hi ha hagut molta gent preocupada per fer-ho. En tot cas, hem pogut arreglar, hem pogut... (*Remor de veus.*) Sí, sí, sí, clar, evidentment per al conjunt de municipis del país. I estem treballant perquè aquell element que fixa la llei de l'Estatut dels municipis rurals per poder addicionar una discriminació positiva als municipis rurals per a les escoles

rurals, pugui tenir aquest element addicional i, per tant, puguem també comptar amb el desenvolupament dels municipis rurals.

Bé, hem d'anar per feina. Tots plegats hem d'anar per feina i hem de poder passar de les paraules als fets. Aleshores a mi m'agradaria anar més ràpid. Jo els ho reconec. Hi han coses amb les que vostès comparteixen, que a mi m'agradaria anar més ràpid. Si els hi demano als representants de les entitats em demanen que volen que anem més ràpid. Ara, hem començat a caminar. Hem començat a caminar, perquè podem omplir la taula de papers, però si no som capaços de convertir això en expedients, en línies del pressupost, en lleis que simplifiquin la relació que tenim, no ens en sortirem. Si posar cinc *furgones* que recorrin –no es diu *furgones*, però bé– diguem-ne, cinc oficines d'atenció ciutadana mòbil que recorrin el conjunt del país per portar l'atenció ciutadana als municipis rurals porta a porta significa... –ho deia el diputat de VOX– simplifica la relació dels ciutadans amb l'administració, perquè l'administració està al servei de la ciutadania.

Amb les diputades d'Esquerra i dels comuns comparteixo també el fons de la qüestió que han comentat. Espero, sobre la meua compareixença, crec que la tindran transcrita pels serveis de la cambra. I espero que diré correctament la xifra de quants municipis s'han presentat a les assistències tècniques, que són aquests 577. La primera vegada no ho havia dit bé, 513, i puguem avançar en algunes de les qüestions que hem compartit. L'element, em preguntava quin és el tema que més li demanen. Home, doncs ja li dic: quan per un cantó hi ha l'element de la connectivitat. És impossible avui desenvolupar la vida normal en un municipi si no hi ha connectivitat. Preguntin-ho a Rocafort de Queralt, amb un repetidor al costat, quatre mesos sense funcionar la cobertura, amb un repetidor d'una companyia important del país al costat. Feia falta canviar un fusible. Feia falta trucar a la companyia per dir que canviessin el fusible i per poder retornar la cobertura al poble, que significa que cada vegada que hi havia un problema hi havia algun veí del poble que havia de sortir del municipi amb el cotxe per avisar de què havia passat. No ens pot passar, com va passar «els nadals» passat, que una màquina agrícola a Talarn talla un cable de fibra òptica i deixem sense cobertura a cinc comarques del país enmig de la campanya de Nadal. Ara, la cobertura no és el principal element. El que em diu la gent és, com els hi diuen a vostès: Vull poder viure amb dignitat en el meu poble.

Vull poder viure amb les mateixes oportunitats, perquè hi ha molta gent que ens diu, escolti, els milers de milions que de la línia 9 del metro, a mi em queden molt lluny. També els hi he de dir, també els hi queda molt a prop als sis milions de ciutadans que viuen al voltant de la línia 9 del metro, però hi ha molta gent que ens diu escolti o reequilibrem el país... I crec que aquesta és la voluntat amb la que nosaltres treballem.

Quan el Govern posa damunt de la taula projectes com el desenvolupament de determinats polígons industrials, com ha sigut el de Móra o el de Bot, per posar dos exemples impulsats amb els fons de transició nuclear, perquè generem noves pistes d'aterratge econòmic i industrial en el conjunt del país, significa una política de reequilibri. Quan decidim impulsar que la propera gigafactoria d'intel·ligència artificial, que hauria pogut estar al Consorci de la Zona Franca de Barcelona, estigui instal·lada a Móra la Nova té a veure amb un reequilibri territorial del conjunt del país. Quan decidim abordar qüestions rellevants de les infraestructures del país, com poden ser la variant de les Preses a Olot, també tenen a veure amb reequilibrar les infraestructures del conjunt del país, 400 milions d'euros. O el bloc quirúrgic de l'Hospital de Móra d'Ebre.

Aleshores, quan estem parlant d'això, té a veure amb reequilibri territorial i aquest és el principal repte amb què ens trobem. La gent ens diu: «Escolti, vull poder viure amb la mateixa dignitat en el territori». Per tant, ens trobem amb molts problemes que tenen a veure amb la càrrega burocràtica, que són transversals en el conjunt dels sectors de l'economia. Ara, aquest cabdell s'ha enfilat molt en els últims anys i l'hem de començar a desfer. Jo els hi dic: Necessitem el suport de tots. Si no, no ens en sortirem. I no ens posem tots nerviosos, ai, ai, ai, que estem simplificant. Sí, bé, estem desregulant. No, anem a intentar regular millor. Crec que tenim avui eines per poder fer el mateix sense demanar-li els quilos de paperassa que li demanem a la gent.

Si jo li demano..., si li demanem a un agricultor del nostre país que vol ampliar la seva explotació, que ens ha de presentar un informe avalat per algú que és un enginyer agrònom, per algú que fa l'informe d'inundabilitat i algú que fa dos informes més, per què he de demanar cinc vegades aquests informes als mateixos serveis de

l'administració? No puc confiar en aquests informes? O si no li demanem. No li demanem que es gastin els quartos per pagar aquests informes. Fem-los directament nosaltres. O els fem nosaltres o els fan ells. Si els fan ells, confiem en aquests informes i, en tot cas, fem el control posterior per veure que allò que és rellevant.

Bé, aquestes són les qüestions que la gent ens demana i, per tant, crec que són honestament les qüestions que estem avançant. Jo els podria dir: Aquest és el govern que ha desplegat el conjunt de la fibra òptica. És mentida, perquè jo ja me l'he trobat desplegada al seixanta per cent. Ara, el seixanta per cent la desplegarà aquest govern. Jo me l'he trobat desplegada al seixanta per cent. Ara, ja m'havia trobat amb bastantes zones negres o zones blanques, com li vulguin dir, que no es podia desplegar la fibra òptica. Veus per on que ens havíem de posar d'acord amb carreteres de l'Estat. Bé, algú s'hi havia d'asseure per posar-nos d'acord i, al final, tampoc ha sigut tan difícil. Ens ha portat un any, sí, però finalment a mi m'hauria agradat que ens hagués portat una setmana, però l'hem pogut fer. Crec honestament que estem abordant aquestes qüestions.

Dic, qüestions que tenen a veure amb l'arrelament de la població. Abans de parlar del repoblament, de l'arrelament de la població al territori, amb recursos i finançament, amb disposar de més eines: l'estatut, els secretaris i interventors, secretàries i interventores i elements que tenen a veure amb el reconeixement. I aquestes són les qüestions que nosaltres estem abordant. Ho he dit, no aconseguirem avançar en un any i mig tot el que voldríem, ni podrem recórrer tot el camí dels últims temps. Jo els recordo. En els últims temps s'han fet coses, sí, s'han fet coses interessants, sí. Se n'han de fer moltes més, també. I crec que aquest govern està fixant un full de ruta, perquè això sigui possible. I, per tant, amb aquesta vocació de mà estesa entre tots els que estem aquí per poder-ho fer possible, doncs anirem compareixent en aquest Parlament per poder donar resposta.

I ja els hi dic, partim d'un consens que neix de la societat civil, del món civil del nostre país, que ha analitzat també a través dels grups del Parlament, que el Govern ha de poder impulsar i a través d'aquestes mesures ho podran fer. No només ens podem convertir en descriptors dels memorials de greuges que té el món rural, perquè omplirem tota la comissió d'informes i papers. El que hem de començar és a fer

polítiques que vagin desfent un a un, alguns d'aquests problemes. Quan més recursos tinguem, més ho podrem fer. Hi ha dues coses que podem fer per tenir recursos, pressupostos i finançament.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, conseller, per la seva compareixença. Deixaríem aquí aquesta primera compareixença. Aturarem diputats i diputades tres minutets per poder acomiadar el conseller i donar també la benvinguda als nous compareixents. Agrair-li, com deia, la seva compareixença. Agrair també a l'equip de la Conselleria que l'ha acompanyat, a la secretària general, al secretari i a la directora de més de bona part del gabinet. I ja sap que aquí té una comissió on de tant en tant ens agradarà escoltar lo de com anem avançant, perquè crec que al final l'important és saber com anem avançant i acompanyant-nos tots plegats.

Aturem, això que els deia, tres minutets i així podem fer el canvi amb tranquil·litat.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

Fitxer 05COSDARC7

La presidenta

Reprenem la comissió, diputats i diputades,

Compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Municipis

357-00956/15

Compareixença d'una representació de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya

357-00957/15

Compareixença d'una representació del moviment País Rural

357-00958/15

...ja amb la segona de les compareixences de l'ordre del dia, on compareixeran la il·lustríssima senyora Carme Ferrer i Cervelló, alcaldessa de Senan i presidenta del Fòrum de Petits Municipis, també el senyor Sebastià Mata Molinero, membre del Grup de Treball de Ruralitat a la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya, i el senyor Àlex Serrahima, en representació del moviment País Rural, que és el seu president.

En tot cas, ara els comentava, com saben els diputats i diputades, ara tindran deu minuts cadascun dels compareixents per fer la seva exposició. Després obrirem el torn dels diputats i diputades per cinc minuts i, finalment, tancarem una altra vegada amb els diferents compareixents. Per tant, sense més, comencem. Passem la paraula a la il·lustríssima senyora Carme Ferrer. Endavant.

Carme Ferrer i Cervelló (representant, Associació Catalana de Municipis)

Bé, doncs bon dia i moltes gràcies, presidenta i membres de la Comissió, sobretot per donar-nos avui la paraula a les entitats, en algunes de les entitats de la comissió motora, ja com venim fent en aquestes comissions de seguiment. També vull agrair la presència del conseller i també de tot el seu equip. La veritat és que portem vint-i-quatre hores intenses amb tres reunions repartides, parlant de municipis rurals i posant-los al punt de mira de la política. I, des del Fòrum de Petits Municipis de l'Associació Catalana de Municipis, del qual en soc presidenta, doncs, celebrem que això sigui així i agraiem, com no pot ser d'una altra manera, doncs, que aquests espais compartits on escoltar-nos i debatre tots plegats sobre qüestions que ens afecten de manera directa als nostres municipis, és a dir, als nostres ciutadans i ciutadanes, doncs, siguin efectius també.

La veritat és que la participació del conseller i també del seu equip reforça la importància d'aquest espai, d'aquest espai que és una eina de coordinació institucional per al desplegament eficient de l'agenda rural de Catalunya i de totes les seves polítiques que se'n deriven. Des de l'Associació Catalana de Municipis valorem profundament aquesta comissió com un espai imprescindible per garantir l'avanç de les accions de l'agenda rural de Catalunya i avui el repte 7 de governança,

que és el que ens ocupa. I, sobretot, també per donar impuls al desenvolupament de l'Estatut del municipi rural i les relacions entre totes les institucions, que alhora desenvolupen polítiques dirigides al món rural.

És ben cert que aquesta governança també passa per les altres tres potes que sovint, en les presentacions que hem anat fent sobre l'agenda rural i quan hem parlat de governança, es focalitzen en la comissió motora que representa la societat civil: el Govern, que té la capacitat de desenvolupar les polítiques, i el Parlament, que té la capacitat de legislar. Per això, avui la importància que a part de la comissió motora puguem ser aquí a explicar-nos i fer les nostres demandes respecte al que està passant i esdevenint, que es faci en aquesta comissió de seguiment de l'agenda rural aquí al Parlament, que és qui té aquesta capacitat de legislar, i que també ens acompanyi el Govern, que s'hagi quedat amb nosaltres la directora general. Gràcies, Mònica, per quedar-te també a escoltar aquestes reivindicacions.

Bàsicament avui el meu objectiu és compartir de manera clara i sintètica tots aquells elements que considerem essencials per reforçar aquesta governança i garantir que el treball que fem conjuntament també tingui continuïtat i impacte real. Deixeu-me començar amb un prec, amb el qual volem posar sobre la taula la importància de mantenir, amb la regularitat pertinent, les convocatòries d'aquesta comissió de seguiment. En els darrers mesos, i per circumstàncies diverses i sobrevingudes, algunes sessions s'han hagut de cancel·lar i ajornar. I ho podem entendre, però aquesta manca de regularitat també té un impacte clar, que és que es trenca la continuïtat de la feina i del fil de les discussions i els temes que es van tractant, que es fa difícil fer el seguiment dels compromisos, acords i tasques pendents i que també es debilita d'alguna manera la capacitat de la comissió ha de ser un espai estable per vehicular aquest desplegament de l'agenda rural. És per això que, des de l'Associació Catalana de Municipis, preservem..., proposem preservar aquesta periodicitat de les sessions i, en cas que hi hagi imprevistos, assegurar alternatives o reprogramacions ràpides, de manera que es generin aquests..., que no es generin aquests llargs intervals sense aquesta activitat.

El segon element fonamental és el seguiment efectiu de les accions del pacte rural de Catalunya. I en parlàvem també, com arribem a aquest pacte rural i ens

explicàveu que es preveu que, en breu, l'aprovació de la quarantena d'aquestes accions que s'inclouran en aquest pacte rural català, que d'alguna manera venen a ser un mix entre aquest pacte rural europeu i també aquesta agenda rural de Catalunya i algunes de les accions que també inclouen aquest Estatut del municipi rural.

I sens dubte, caldrà disposar d'una visió clara i actualitzada sobre l'estat de cada acció, comptar amb un sistema d'indicadors i informes de seguiment que permetin detectar avenços, bloquejos i necessitats de reforç de totes aquestes polítiques que s'han d'anar implementant. Seguir treballant de manera conjunta i coordinada amb la coordinació interdepartamental, perquè moltes d'aquestes accions d'aquest pacte rural català depenen de diversos àmbits d'aquest Govern. Aleshores serà bàsic i essencial, doncs, que es pugui seguir fent aquesta Comissió Interdepartamental de Governança Rural i que el que passa a la Comissió Interdepartamental de Governança Rural se li faci retorn a la comissió motora i també en aquesta comissió de seguiment de l'agenda rural.

També volem destacar la necessitat de recuperar les comissions bilaterals que ja vam endegar en el període anterior entre les entitats de la comissió motora i l'agenda rural i el Govern de la Generalitat. Aquestes comissions han estat un espai molt útil per alinear objectius i polítiques entre les administracions, donar coherència a les actuacions sectorials i fer arribar la realitat i les necessitats del món local rural als espais on es decideixen les prioritats estratègiques. També ens han servit per treballar material per a la gestió, com són la Guia de la compra pública responsable i la Guia per a la tramitació de construccions i infraestructures agràries en sòl no urbanitzable, que els diferents departaments ja en disposen i que pensem que convindria fer-ne difusió des dels diferents departaments responsables, perquè això facilitaria molt la feina dels tècnics i les tècniques de les administracions locals.

Així que la seva reactivació permetria reforçar la governança multinivell i garantir que el desplegament de l'agenda

Fitxer 05COSDARC8

rural tingui aquesta mirada de país i no només sectorial.

Finalment, volem insistir en la importància de fer un seguiment regular de les comissions vinculades a l'Estatut del municipi rural. Ahir ja se'ns va comentar i avui aquest matí també, el conseller al Palau de la Generalitat també ens ho ha fet saber, que les comissions ja estan constituïdes, sobretot les quatre més importants, que ja tenen representants assignats per part de les entitats corresponents. Però bé, no perdem de vista que aquest estatut ha de ser una eina per millorar la dotació de recursos, l'autonomia municipal, l'adaptació normativa a la realitat rural i el reconeixement institucional dels municipis rurals. Així que ens premia que aquestes comissions es posin a treballar al més aviat possible, sobretot la més urgent i el conseller fa una estona ho ha comentat i ha esmentat diverses vegades, doncs, aquesta comissió que ha de tractar els temes referents a l'urbanisme.

I perquè tot això sigui realment transformador, pensem que cal garantir la constitució i la continuïtat d'aquestes comissions de seguiment, disposar de retorns periòdics sobre aquests avenços i un espai..., i un espai estable on els municipis, doncs, també puguin conèixer i valorar l'impacte de totes aquestes mesures. Certament, el que no es mesura, el que no s'explica, el que no es mesura i el que no en tenim constància de l'impacte que tenen, doncs, moltes vegades no sabem quin rèdit estem traient de les polítiques que estem implementant i si realment estan sent útils o estan sent útils. Aquest ha de ser un punt essencial.

Cal entendre, doncs, que sense aquest seguiment, el risc és que l'Estatut no es tradueixi en els canvis concrets que els municipis realment necessiten. I, en definitiva, la governança és el pilar que permet avançar en tots els altres reptes de l'agenda rural. Avui ho estem veient aquí, amb aquesta tríada que es troba que d'alguna manera ja es va pensar des d'aquesta governança de l'agenda rural de Catalunya, no en el repte set, sinó en la governança pròpia que hi hagués..., la comissió motora que hi hagués el Parlament i que hi hagués el govern. Garantir la regularitat, doncs, aquestes convocatòries, el seguiment del pacte rural, la reactivació de les comissions bilaterals i també l'impuls del desplegament de l'Estatut municipi rural, serà essencial per donar continuïtat i solidesa a aquesta feina que s'està fent conjuntament i ja des de ja fa bastants anys.

Bé, moltes gràcies per la vostra atenció i quedo a la vostra disposició per aprofundir en qualsevol dels punts exposats.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies, alcaldessa i presidenta, en aquest cas. Passaríem ara al torn del senyor Sebastià Mata, membre del Grup de Treball de la Ruralitat de la Xarxa dels Ateneus Cooperatius de Catalunya. Endavant.

Sebastià Mata Molinero (membre del Grup de Treball de ruralitats, de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya)

Perdó, la meva disfunció amb la tecnologia. Bé, jo crec que hauria de fer una mica d'introducció des del lloc en el que vinc. Vinc de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius. Jo soc soci treballador d'una cooperativa, que formem part de l'Ateneu Cooperatiu de Ponent, que a la vegada forma part d'aquesta Xarxa d'Ateneus Cooperatius. Els ateneus cooperatius, per si no ho sabeu, som un dispositiu públic gestionat per entitats privades. Som un dispositiu curiós, un experiment estrany de fa uns anys, de fa deu anys ja, de la Generalitat de Catalunya, on el que fem, al que ens dediquem bàsicament és a aquest acompanyament, perquè el model cooperatiu, doncs, es consolidi i segueixi fructificant arreu de Catalunya.

(L'exposició de l'orador és acompanyada d'una projecció de xarts, els quals poden ésser consultats a l'expedient de la comissió.)

I això ho fem a través de la divulgació. Ho fem a través de l'educació en el cooperativisme, en l'economia social, però també ho fem en la consolidació d'aquells projectes que existeixen, en l'acompanyament d'aquells que es volen crear i, sobretot, en l'enxarxament –i, per això, en part, som aquí– amb d'altres projectes o entitats que malden per aquest desenvolupament local, també rural, en el nostre cas. Per això, també vam crear el grup de treball de ruralitats, que és des del qual hem participat tant en la Comissió Permanent com en la Comissió Motora de l'Agenda Rural de Catalunya. I és en qualitat de representant que avui vinc aquí d'aquest grup de treball.

D'entrada us he posat aquí aquesta definició de ruralitat. L'he posat perquè em sentia incapaç de llegir-la i que quedés prou bé la informació. D'aquesta podem deduir dues coses, que a la Xarxa d'Ateneus Cooperatius tenim poca capacitat de síntesi i, per altra banda, que tampoc tenim el *corset* d'haver d'objectivar el que és una definició de ruralitats. I, per tant, en aquest exercici de subjectivació que nosaltres hem pogut gaudir, a diferència del que us toca sovint patir aquí, no?, d'objectivació, doncs, nosaltres hem pogut gaudir aquesta reflexió de què és el que per nosaltres són les ruralitats i el que volem que siguin. La llegeixo, perquè soc incapaç de recitar-la de memòria:

«Ruralitats fa referència a una manera d'habitar i organitzar la vida i l'activitat econòmica, que no depèn exclusivament de criteris demogràfics o geogràfics, sinó que es constitueix a partir de valors i pràctiques. Es donen quan hi ha, com a mínim parcialment, sobirania o autosuficiència, respecte pel ritme de vida socials i naturals, arrelament i identitat vinculats al territori, comunitat en el sentit ampli, basada en les relacions i el suport mutu, i una connexió activa i conscient amb la natura. Les ruralitats, per tant, són diverses, canviant i situades, i poden expressar-se de maneres diferents segons el context.»

Aquesta definició surt després de treballar en el grup de treball dels catorze ateneus cooperatius. Quan dic dels catorze ateneus cooperatius vol dir que aquesta reflexió també la va fer Coòpolis, per exemple, que és un Ateneu Cooperatiu de Barcelona, o també la va fer La Col·lectiva, que és l'Ateneu Cooperatiu de l'Hospitalet. És a dir, realitats que no tenen una presència contínua en les ruralitats, doncs, també vam fer aquesta reflexió i la vam fer de forma conjunta i igualitària a la resta d'ateneus.

I per què la vam fer? La vam fer una mica com el marc mental en el qual nosaltres treballem, perquè ja veníem treballant dins del grup de treball de ruralitat plantejant-ho, però ho fèiem bàsicament als grups que tenien presència en la ruralitat de Catalunya. Nosaltres, com deia, hem participat en l'agenda rural, tant en la comissió permanent com en la comissió motora, i hem vist com a espai d'economia social, on el que fomentem són aquestes formes d'organització horitzontal i de participació, doncs, hem vist que l'agenda rural és un clar exemple de tot això. Es va fer... Les més de vuit-centes accions que van sortir d'un procés participatiu filtrat, òbviament,

i treballat, però un procés participatiu amb la ciutadania amb més de 1200 persones, si no recordo malament, vam poder participar en aquest procés.

I després, *a posteriori*, un cop redactada i aprovada, fins i tot hi ha hagut aquests espais de governança que permeten que la ciutadania continuem treballant amb l'agenda rural. Així és com la comissió motora és aquest espai de vincle també amb el Govern, però també entre les mateixes entitats que hi participem per saber què estem fent, com ho estem fent i en què podem col·laborar.

I per altra banda, també es van crear aquests grups de treball o les taules, per exemple, jo participo en la d'habitatge, que també han sigut espais des dels quals les entitats hem pogut ajudar a executar accions de l'agenda rural. I, per últim, també les bilaterals que comentava la Carme, doncs la necessitat de recuperar aquest espai d'interlocució amb el Govern, també de fiscalització, per què no?, de compliment de les accions d'agenda rural.

I tot això ho explico perquè sovint ens plantejem que l'agenda rural és un full de ruta del Govern, però resulta que aquestes vuit-centes i escaig accions hi ha moltes entitats que ja les estem executant. Algunes fins i tot les estan executant sense saber-ho. I també necessitem aquests espais. Necessitem els espais per poder compartir, per poder compartir el que estem executant, per poder-ho comunicar al Govern, perquè no hi hagi duplicitats o triplicats a vegades en projectes, no?, perquè tothom té l'ocurrència i de seguida la vol executar i no sempre mirem si el veí del costat l'està fent. Llavors és molt necessari, aquests espais de compartir i de poder cooperar entre aquelles que tenen els mateixos objectius. Aquests espais han estat creats dins del corpus de l'agenda rural i el que volem o reclamaríem des dels ateneus, que continuïn sent-hi.

I el conseller ha parlat diverses vegades dels tempos, que és, ostres!, com que anem a contrarellotge, com jo ara mateix amb aquesta compareixença. Anem contrarellotge, però és que anem tan tard. Anem tan tard a les ruralitats, que no podem perdre més temps. Per més que hi hagi contratemps, és igual. Hi ha urgència, hi ha urgència. Els hospitals també tenen contratemps i no deixen d'atendre les urgències. Doncs aquí una mica el que reclamem és el mateix i una guia que anomenava la Carme, per exemple, aquesta de tramitació de construccions

d'infraestructures agràries en sòl no urbà, que porta redactada des del 2019, no hauria d'estar encara a les beceroles. Hauria d'estar ja... Vull dir, tots els secretaris fa cinc anys que l'haurien de tindre a la seua tauleta de nit per poder tramitar.

Llavors, com que avui havíem de parlar de governança, des de la XAC vam agafar una mica sis accions, de l'eix set que creiem que era important destacar perquè ens interpel·lava directament. La 842 potser és la que ens interpel·la per excel·lència, que és aquesta de reforçar els ateneus cooperatius. Nosaltres, com he dit, som un programa que cada tres anys posa un ciri perquè es reediti i no caigui del pla de Govern. I això que estic fent ara és una mica un «¿qué hay de lo mío?», no?, però sí que entenem que hem generat unes estructures d'arrelament i de dinamització rural que difícilment són replicades per cap altre dispositiu. I entenem que és important mantenir-lo, perquè la realitat del nostre país, del desplegament i de l'arrelament rural del nostre país, ha tingut molt la forma d'economia social i sobretot de cooperativa. I cal recordar i mencionar les cooperatives agrícoles i la seva funció social de principis de segle XX i de desplegament de serveis en els municipis rurals a principis de segle XX, que no s'ha tornat a veure mai més un desplegament així per cap entitat, ni tan sols el Govern de la Generalitat.

Més enllà d'això, tenim la 854, que parla de criteris socials i ambientals en la contractació pública. També entenem que una forma de governança és fer que entitats que estan treballant amb la comunitat puguin cooperar amb la Generalitat en el desplegament de serveis. I això passa perquè hi hagi una contractació pública que ho fomenti.

També la 857, quan parlem de relacions entre món rural i urbà. Fa una estona us comentava que aquesta definició la vam fer relacionant-nos amb el món urbà i ho van fer d'igual a igual, sense a vegades aquesta pàtina d'evangelització que patim a la ruralitat per part d'aquella intel·lectualitat urbana que ve a dir-nos, i tampoc per aquella actitud rondinaire que a vegades tenim des de les ruralitats i que també menysté les persones del món urbà. El nostre propi grup de treball ha sigut un exemple de que aquesta col·laboració pot funcionar i, al final, s'ha plasmat també en el nostre pla de treball.

La 862 parla de creació del consell de poble o consell local. Són espais de governança no horitzontals. En això els ateneus hi hem treballat i sabem la riquesa que provoca, però a la vegada podem anar més enllà i parlar de taules estratègiques com les d'habitatge, no?, que en les ruralitats del nostre país, tant al Pirineu com a ponent, per exemple, han donat fruits. Han donat fruits de..., posant solucions al repte de l'habitatge de forma també horitzontal, participada, cooperant.

Tenim la 869, que parla de les formes comunals d'organització social i gestió de béns comuns i he fet menció a les cooperatives agràries que, al final, van ser hereves de la gestió de comunals. Però nosaltres estem projectant conjuntament amb la Generalitat un futur que pot passar per comunalitats rurals, que és una forma de prestar serveis i a la vegada fixar població fent participar aquelles entitats que ja hi són, escoltant-les, no només escoltant-les, sinó fent-les protagonistes de les accions.

I bàsicament ja està. Simplement un apunt o una postdata, si es vol, que he sentit dues vegades avui la frase: Cal tractar diferent al que és diferent i a mi em sembla la poteta enfarinada del llop quan al conte de les cabretes, no?, perquè és una frase que a mi, jo la vinculo molt el sentir de l'extrema dreta. Crec que hem de parlar més d'equitat, que al final l'equitat el que busca és una igualtat, fomentant la diversitat i la diferència que tenim. L'atenció acurada a la singularitat de cadascuna de nosaltres, de les seves necessitats i intentar resoldre-les de forma col·lectiva i cooperada.

Ja està. Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. I tancaríem aquest primer torn d'intervencions amb el president del Moviment País Rural, el senyor Àlex Serrahima. Té la paraula. Endavant.

Àlex Serrahima (president Moviment País Rural)

Moltes gràcies, presidenta. Membres de la Mesa, senyores i senyors diputats, directora general, organitzacions, entitats. Abans de res, m'agradaria, a banda de reafirmar el que els companys han comentat en les seves compareixences, és també demanar aquesta implicació per part d'aquest Parlament en convocar aquestes

convocatòries de l'agenda rural, perquè creiem que és molt important que aquests espais que esdevenen avui el primer,

Fitxer 05COSDARC9

però que ha de continuar això no només en el marc d'aquesta agenda rural. Són espais que realment tenen una incidència molt important en la ciutadania i, al cap i a la fi, amb les persones que estem en aquest món rural.

Bé, bàsicament em dirigeixo a vostès per parlar del tema de la governança. Jo, si em permeten, parlaré d'una governança molt pràctica. Què entenem per governança? Entenem decisió, vida real, normativa i aplicació, i és en aquest espai on la direcció beu de la vida real i la normativa esdevé d'aplicació en aquest espai de decisió, on és molt important que a dia d'avui es canviï el paradigma que hi ha assentat, a nivell sobretot de Govern, de la Generalitat de Catalunya. La governança, en el medi rural, quan afecta aquest tres milions d'hectàrees que té Catalunya, dels quals el noranta-quatre per cent és sòl rural, que majoritàriament està compostat per, a banda d'ajuntaments rurals que ja estan també diferenciant-se per mitjà de l'Estatut del municipi rural, però que realment també afecta una gran quantitat de població urbana i, a més a més, una quantitat de sòl, de terreny, un milió d'hectàrees agrícoles, dos milions forestals, és importantíssim canviar el paradigma de la governança a nivell administratiu d'aquest nostre país.

Creiem que és important, per posar un exemple, un dels tres exemples que posaré, és que hem de canviar la governança en els òrgans de decisió dels espais naturals protegits de Catalunya. A dia d'avui, tenim un greu problema amb les polítiques ambientals, perquè realment s'estan transformant en mecanismes de bloqueig que el que estan provocant precisament és aquesta manera d'efecte dissuasiu que hi ha de la ciutadania envers les activitats o les actuacions que es puguin fer. I els espais naturals protegits, que són precisament aquells organismes, aquells espais en què haurien de ser el punt de connexió entre aquesta vida real i aquesta direcció per tenir una normativa i aplicar-la realment, a dia d'avui, no funciona. És més, consultant i preguntant amb persones que estan afectades i municipis que estan afectats per espais naturals protegits, poso d'exemple el Parc Natural del Montseny, de la qual

en soc regidor d'un ajuntament i també afectat per part de l'àmbit del Pla, ens trobem que, efectivament, hi ha un rebuig a la forma que es conceben els espais naturals protegits a dia d'avui. I aquest rebuig, una part important és la manca de sentit de transversal –una mica el que comentava el company Sebastià– en la presa de decisions. S'estan prenent les decisions d'una forma vertical, de dalt a baix.

I això realment, quan tenim un sector agrícola que està en vies de desaparició, un sector forestal que està en absoluta ruïna, que és impossible a dia d'avui, amb les normes de mercat que tenim, poder-lo ressuscitar, un sector turístic que està fent el que pot. El que passa és que el sector turístic té un problema important en el món rural, que és que requereix una gran inversió i això és un obstacle molt important per a tota aquella gent que voldria diversificar les seves finques fent turisme rural, per exemple, etcètera. Ens trobem que si tenim cada vegada menys agents, menys persones que estem en el món rural, si no canviem la governança, si no canviem la forma d'interpretar la normativa i d'aplicar-la, si no canviem la forma de prendre les decisions, el que deia abans el conseller tindrà tota la raó, que és que això ens abocarà al col·lapse.

I, per tant, creiem que a nivell de vostès, senyors i senyores diputats, és important que la governança no s'entengui com una pèrdua del rigor en l'aplicació normativa, sinó que s'ha de prendre, s'ha de conceptualitzar com un compartir el que és la vida real amb el que és la pròpia facultat i potestat que té un govern, com és el que és governar i prendre decisions. I si això no es fa amb una taula de tu a tu, d'igualtat en un règim reglat, ben fet, estructurat, al final, les decisions que es prenen no tenen gaire sentit.

I hem de tenir també un altre aspecte, que també forma part de la governança, tot i que potser pensaran que no és tan directament vinculat, però sí que ho és. A dia d'avui tenim un greu problema també de coordinació, de cooperació entre els cossos dels funcionaris de la Generalitat amb les persones, ja siguin ajuntaments o siguin ciutadans que volen fer activitats o que tenen algun tipus d'afectació en el món rural. No n'hi ha prou que la governança només es quedi en els òrgans de decisió de les diverses estructures dels departaments. És important que també baixi en el cos de funcionaris que hi ha, des del nivell més alt fins al nivell més baix. Per què? Perquè

cada dia, cada setmana, apareixen exemples que si, amb una governança ben teixida a nivell governamental i amb una coordinació, una cooperació –no dic privilegi, dic simplement que el funcionari d'àrea, de comarca coneixi les persones en les quals ha d'anar a inspeccionar on ha d'anar, tant de bo, a ajudar, a orientar, a assessorar, a ensenyar– si això funciona realment tenim que la governança no només està en els òrgans de direcció, sinó que també està a l'hora d'aplicar-se.

I, en qualsevol dels casos, el que també és cert –una mica el conseller ho ha apuntat, també les preguntes que hi ha hagut posteriors també anaven en aquesta direcció– però en qualsevol dels casos és important revisar i reorientar aquestes polítiques verticals. Si ens hi fixem i posem un exemple, l'Agència Catalana de l'Aigua, en la qual desprèn la seva activitat en el domini públic hidràulic, per tant, són terrenys de domini públic, ja no hi intervé el privat –el privat, simplement el que fa és demanar poder fer algun tipus d'activitat o demanar permís per fer algun tipus d'instal·lació– l'Agència Catalana de l'Aigua és un dels grans paradigmes en què, formalment, sobre el paper, hi ha una aparent governança transversal, però que a la pràctica l'únic que fa cada vegada que actua són desajustos amb el territori i no només amb el territori privat, sinó amb els ajuntaments, que moltes vegades és on es troben grans i greus problemes.

I m'agradaria posar dos exemples de bona governança i mala governança, per també contextualitzar i posar-nos tots una mica en un sentit més o menys homogeni. Una de les eines que l'any 1999 es van crear, que és una mica un satèl·lit del departament, dels diversos departaments de la Generalitat que componen la Generalitat tenim un bon exemple de governança, el que es va fer l'any 99 amb el Centre de la Propietat Forestal de la Generalitat de Catalunya, que és un ens, un ens públic en el qual depèn directament del Departament. Té unes competències molt clares. Hi ha molta seguretat jurídica sobre on desprèn els seus efectes. Però és que, a més a més, una part dels membres del seu Consell Rector són escollits com a cambres agràries a eleccions forestals cada cinc anys i aquesta part dels membres, que a les organitzacions del sector forestal presenten els seus membres que són persones que en dic jo de la vida real, entren dins d'aquest Consell Rector i és en la forma i tarannà que el cos funcional, compostat pel gerent i els diversos tècnics, juntament amb l'equip directiu, que es troben en els consells

rectors, i tracten punt per punt, expedient per expedient. I realment hi ha un consens, malgrat s'ha de dir que no sempre amb el curiosament Departament de Polítiques Ambientals. Hi ha consens amb Economia. Hi ha consens amb Agricultura. Hi ha consens amb bombers. I casualment, mai o poques vegades hi ha un consens unànime en Polítiques ambientals, que això és una mica l'apunt que he fet abans i que crec que també mereixeria algun dia un debat a fons i en profunditat.

En qualsevol dels casos, un bon exemple, Centre de Propietat Forestal ha de ser millorable perquè no pot ser residual la part d'aquesta vida real que en diem d'ajuntaments i ciutadania afectada. És important que no ens faci por a que, fins i tot, sigui més del cinquanta per cent. Al cap i a la fi, la Generalitat té totes les eines per poder controlar si les decisions es prenen correctament. Hi ha els funcionaris mateixos, els directors gerents se'n cuiden de filtrar i els lletrats mateixos se'n cuiden de filtrar si les coses són ben fetes o estan mal fetes. És important que la governança sigui el més preminent per a aquest món, aquest món local, per aquests ens locals i també per la ciutadania.

I també m'agradaria posar un exemple de mala governança que, per sort, durant cinc anys ha estat frenada, que és la implantació de l'Agència de la Natura de Catalunya. L'Agència de la Natura de Catalunya, com moltes de les sí o no bones intencions, és que tenim un greu problema, que és un exemple de mala governança. L'Agència de la Natura de Catalunya, tal i com es va concebre la llei 7/2020, va establir, va cronificar precisament un sistema que s'aplica en aquest noranta-quatre per cent del territori de Catalunya, per tant, en aquests tres milions d'hectàrees, obviant dels seus agents i de les seves persones que són afectades. I això és un exemple de mala governança, a criteri de qui us parla.

No estic parlant de l'agència. No estic parlant de l'oportunitat de l'agència. Perdonin, estic parlant de l'exemple de governança que representa aquesta llei del 2020. I és que hem de tenir present una de les qüestions que són bàsiques, que és que en aquest nostre país rural, en aquest nostre món rural, el que ens està passant és que ens és molt car produir i hem d'acabar venent barat, i això és insostenible. És insostenible no només per al present, sinó també pel que implica per a les noves generacions que han d'agafar aquest relleu. Hem de pensar que, com a país, el fet

que hi hagi, en una activitat de pagès o en una activitat forestal, la transferència de coneixement, ja no només parlo de pares a fills o filles, o ja no només parlo en familiar, sinó que algú agafi el relleu i pugui haver-hi aquesta transferència de coneixement d'aquell bosc, d'aquella casa de pagès, d'aquella història, d'aquell camp, etcètera. Si això ho trenquem, realment, tindrem un problema no present, que ja el tenim també, sinó que el tenim..., el tindrem incrementat en el futur.

Per tant, hem de ser més aventuro..., més agosarats i més ambiciosos en establir aquests espais de governança, perquè si les persones que a dia d'avui tenen aquest bagatge i aquest coneixement no ajuden al Govern a prendre decisions sota el seu criteri, però que es pugui plantejar en aquests espais de governança, amb aquest coneixement que tenen realment, el trencament no només es provocarà a nivell generacional, sinó també la transferència d'aquest coneixement que és tan important a pagès, perquè a Catalunya són mil catalunyes, no només són 947, són moltes més catalunyes que hi han en aquest nostre país.

I, en qualsevol dels casos, també crec que un plantejament important que la governança ha de poder tractar és el que un dels creadors del dret administratiu espanyol, doncs, dels anys a la segona meitat del segle XX deia que: «El derecho está para la vida y no la vida para el derecho». Abans s'ha dit en aquesta compareixença que s'està creant normes en què la ciutadania esdevé gairebé lligada a aquestes normes i que realment això el que dificulta és que puguin prosperar i que puguin fer coses o, si més no, que ho puguin intentar, fins i tot que a vegades ni intentar-ho es permet, no?

Crec que la governança també ha d'anar en que aquesta cambra, lògicament representada per vostès, puguem també aportar d'una forma permanent totes aquelles no només idees, sinó també problemàtiques que està havent-hi cada dia. I una de les coses que els meus companys anteriorment també han dit, aquestes comissions bilaterals, que a nivell de govern també s'estan duent a terme d'una forma penso que molt escaient, però sobretot que això és molt important poder-ho mantenir perquè és la forma de poder canalitzar i de poder posar sobre la taula aquesta decisió, aquesta vida real, aquesta normativa i aquesta aplicació.

Res més. Moltes gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Gràcies, senyor Serrahima. Tancaríem aquí aquest primer torn de compareixença. Passem la paraula als grups parlamentaris. I comencem pel Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Té la paraula el diputat Ignasi Prat.

Ignasi Prat i Sarri

Moltes gràcies, presidenta. Membres de la Mesa, diputats, diputades. Senyora Ferrer, senyor Mata, senyor Serrahima, moltes gràcies per la seva compareixença avui aquí.

En primer lloc, a l'Associació Catalana de Municipis, expressar el nostre ple suport a la tasca que fan, perquè defensa amb convicció el paper essencial del món local dins de la construcció europea. I el municipi són la primera línia de la democràcia i el punt on les polítiques europees es transformen en resultats concrets per a la ciutadania.

I reivindiquem, per tant, més Europa i menys centralització. Una Europa amb una veritable governança multinivell, on les regions europees i els ajuntaments tinguin veu i capacitat real de decisió en la gestió dels fons europeus. Catalunya ha demostrat compromís, responsabilitat i vocació europeista i, per això, reclamem que el proper marc financer del 2028 al 2034 reconegui plenament aquesta realitat i garanteixi un accés directe dels municipis als recursos europeus. Només amb una Europa més propera, justa i territorialment equilibrada podrem enfortir la cohesió, la solidaritat i el projecte comú que ens uneix com a europeus.

I el marc financer plurianual... I voldria comentar un parell de qüestions amb aquest tema perquè el marc financer plurianual, en quin punt de la negociació es troba? En què el teniu. I perquè si no poden inserir plenament en les negociacions i reclamacions, serà molt difícil poder enfortir el món local. I el Govern de la Generalitat consideren que estan plenament alineats amb el desplegament de l'Estatut dels municipis rurals, ja que això serà imprescindible per fer les reivindicacions necessàries a l'Estat per poder demanar menys centralització i més autonomia a Catalunya.

Pel que fa al País Rural, agrair sincerament la feina que feu defensant els espais naturals i la vostra defensa per a un país rural viu, actiu i sostenible i que sigui part essencial del projecte nacional català. Comparteixo que hauríem de gestionar amb uns nivells de governança molt més efectius, però sí que és cert que aquesta efectivitat hauria de traspasar la direcció, perquè realment el funcionari com a tal, al final, fa el que li diuen. I, per tant, això crec que s'hauria de remarcar.

I una de les preguntes que em preocupen és que si creu que el Govern està fent bones polítiques ambientals per al món rural, sobretot, i si els parcs naturals s'estan gestionant bé. I si creuen que les necessitats de replantejament de la llei..., s'hauria de replantejar la llei forestal catalana amb urgència, perquè entenc que..., entenem des de Junts, que segurament ja està bastant obsoleta.

I pel que fa a la Xarxa d'Ateneus Cooperatius, voldria plantejar algunes qüestions també. Primer, com es garanteix l'equitat

Fitxer 05COSDARC10

entre comarques? Si això ho teniu clar. I voldria demanar com s'avalua l'eficiència dels recursos públics destinats als ateneus. I si teniu constància que el Govern té previst una estratègia específica per al desenvolupament cooperatiu real..., rural – perdó– alineada amb els fons europeus del 2028 al 2034. I també voldria saber com es potencia la coordinació entre els ateneus, els consells comarcals i els projectes Leader per assegurar que l'economia social sigui un instrument real de cohesió territorial i d'arrelament al territori.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Passaríem ara al torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana i té la paraula la diputada Montse Bec..., Bergés. Perdó.

Montse Bergés i Saura

Gràcies, presidenta. I també gràcies a les tres compareixents, la senyora Carme Ferrer, el senyor Sebastià Matas i el senyor Àlex Serrahima. Bé, en primer lloc, i com

a portaveu del Grup Parlamentari d'Esquerra, demanar disculpes per aquest endarreriment de les comissions i sí que ens emplacem a què poder garantir aquesta periodicitat, perquè ha de ser bo per seguir aquest fil conductor i ho necessitem des de totes les potes de la governança. Per tant, ho farem.

Pel que fa..., jo també li he comentat al conseller, però no m'ha contestat, però ja tindrem altres maneres també de demanar la informació i també veig que la representant del Fòrum de Petits Municipis de l'ACM ho ha demanat, aquests indicadors i informes de seguiment. Nosaltres, com a comissió de seguiment, si no tenim aquests... Només escoltant el que venen a dir els compareixents sense poder contrastar amb el que està passant, no podem fer la feina que ens encomana aquesta comissió. Per tant, amb això insistirem i demanarem que se'ns pugui facilitar aquests indicadors i informes de seguiment que evidentment vostès, com a membres de la comissió motora, encara amb més raó, però nosaltres també.

Pel que fa al..., i lligat amb això, també amb aquests grups de treball o comissions vinculades a l'Estatut dels municipis rurals, com ha explicat el conseller que ja s'havien constituït, doncs tenir aquesta informació que jo crec que la millor manera no és anar a demanar, sinó que pugui estar penjada de manera fàcil, accessible i transparent per a tothom i per tot el país, per tota la ciutadania. Perquè és una manera de saber també el que està passant, no?, i que, a vegades, com a polítiques positives. Nosaltres fiscalitzen que la feina es faci, però evidentment tothom pot tenir accés a saber què és el que està fent i si està funcionant.

Molt important també el mesurar-ho, perquè a mi ara ja amb el temps que portem, des que va néixer l'agenda rural, hauríem de poder saber quines són les accions que estan funcionant millor. Estem parlant de moltes guies que ja estan redactades i estan allà, qui les està utilitzant, quins resultats estan donant. Per tant, nosaltres també vetllarem per aquest seguiment.

Pel que fa a la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya, destacar... Bé, no m'ha quedat clar perquè no heu recuperat aquestes reunions bilaterals amb el Govern? Doncs això també, bé, aprofitant que està la directora general, també com a grup parlamentari, demanem que es recuperin perquè veiem que és una..., que estava

funcionant i, per tant, el que funciona i va bé per fer aquest seguiment no s'hauria d'acabar.

Vull destacar també el que ha comentat el senyor Sebastià Mata, allò de: Anem molt tard i la urgència. Nosaltres creiem que hi ha coses que segurament són lentes, com per exemple la tramitació d'una llei, que té uns tràmits, però després hi ha coses que són molt més ràpides i potser aquest equilibri s'ha de poder donar d'una manera més visible. I aquestes accions, que poden ser més immediates, doncs també poder-les tenir en un primer focus i poder-les anar analitzant.

Heu fet el detall de les accions del repte de governança i ho lligo també amb l'última compareixença del senyor Àlex Serrahima amb aquesta governança que jo també abans he començat la meua intervenció parlant d'agendes compartides, que és una metodologia europea que és molt difícil d'aplicar. És difícil d'aplicar perquè no hi estem acostumades, però si ens hi acostumem, es pot fer. I jo crec que l'agenda rural és un exemple molt bo per poder fer això, perquè es pot treballar d'una manera més propera i més transversal, perquè tothom està molt més físicament a prop o que pot tenir més facilitat per fer aquest tipus de governança.

Les duplicitats i triplicats, aquest també és un tema que ens preocupa molt. Creiem que el fet de poder compartir, com us deia jo abans, mirava les pàgines web de, a veure quins projectes estan fent els grups d'acció local, què estan fent des de..., i has de buscar la informació d'una manera molt. És molt difícil. I és veritat que després, dius: Ah, tu estaves fent aquest projecte? Doncs aquí també l'estaven fent, no? I aquestes sinergies que, a més a més, moltes vegades estan finançades amb fons públics, s'han de poder aprofitar d'una manera molt més directa. Per tant, aquí també aquesta reclamació que fem al Govern de poder ordenar i compartir tota aquesta informació.

I amb el tema de la governança transversal, totalment d'acord. Totalment d'acord en que la societat canvia, la manera de gestionar canvia, la manera de comunicar-nos canvia. Per tant, la governança també l'hem d'adaptar a totes les necessitats i realitats que tenim avui, a l'any 2026. La gestió del canvi acostuma a ser una de les coses que costa més a dins les administracions, perquè hi ha unes dinàmiques de treball, però s'han de poder anar adaptant i modificant. I sobretot, sobretot amb

aquesta voluntat que heu dit que no és anar uns contra els altres, sinó amb l'exemple que heu posat que el món rural i món urbà pot treballar i arribar a projectes compartits i que també el món rural, el que és el món més ambientalista i l'ús agrícola, turístic, etcètera, ha de trobar aquest camí compartit i per tenir solucions que segurament es trobaran.

Moltes gràcies per la feina que feu i per les explicacions. Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Ara seria el torn dels grups parlamentaris del PP i de VOX, diputat de VOX, que s'ha excusat perquè tenia un compromís posterior. Per tant, seria el torn del Grup Parlamentari dels Comuns i té la paraula la diputada Núria Lozano.

Núria Lozano Montoya

Sí. Gràcies, presidenta. Bona tarda i moltes gràcies a les compareixents per compartir les seves aportacions i sobretot per la tasca quotidiana que desenvolupen al territori. Avui en parlem, de governança, i és veritat que estem parlant d'un element clau des d'una perspectiva de descentralització i també de democratització i d'una presa de decisions més participada i, per tant, amb una implicació més directa de la ciutadania. Sense això, no tindríem un marc com el que necessitem, que sigui més sòlid i més proper. I és clar que aquesta governança és clau per des de la..., el sentit de coresponsabilitat i aquesta implicació, doncs, seguir arrelant la població al territori i intentar, en la mesura del possible, revertir la situació poblacional. Però el veritablement clau seria l'equilibri territorial. I, en aquest sentit, crec que vostès ho situaven amb molt encert, que estem parlant de les condicions de vida, no?

Abans fèiem referència als serveis públics, però no només als serveis públics, perquè en parlem també, de l'habitatge, o en parlem també, de qüestions com, per exemple, la falta de serveis financers. En aquest sentit, sí que voldria preguntar-los si tenint en compte l'existència de les seccions de crèdit de les cooperatives, que tot sovint supleixen aquesta falta de serveis financers que impliquen, doncs, una falta d'elements necessaris per al desenvolupament de la vida quotidiana de les persones, si hi ha alguna de les accions que consideren que podrien ser útils per contribuir a aquest enfortiment. I, per tant, també per enfortir una visió que a nosaltres ens sembla més interessant dels serveis financers des del moment en què

hi ha una implicació directa de les pròpies persones beneficiàries d'aquests serveis com a part dels mateixos.

També ens ha semblat molt interessant la referència que feien el fet de que la Xarxa d'Ateneus Cooperatius haguessin fet aquest treball, doncs, de tots els ateneus cooperatius, sense excepció, per tal de reflexionar entorn a aquestes qüestions. Perquè abans el conseller parlava del pacte rural català i per nosaltres aquest pacte ha de tenir un component també –i permeti'm la repetició– de pacte entre la realitat urbana i rural del país per tal de reconèixer entre elles i aliar-se per millorar de la mà les seves condicions de vida. I, per tant, ens sembla molt positiva aquesta perspectiva que vostès aportaven.

Però és cert que aquest avenç no es pot donar sobre la base d'unes desigualtats de renda com les que existeixen i, per tant, no només respecte als altres sectors econòmics, sinó també des d'una perspectiva territorial i, per tant, pensem que en aquest sentit cobren rellevància algunes actuacions o normatives pendents, com tot el relatiu a la renda agrària. Però sobretot voldríem incidir en una qüestió i és que pensem que la tramitació de les normes, siguin reglamentaries o siguin normes amb rang de llei, necessitarien d'una avaluació d'impacte sobre els avenços en l'assoliment de la paritat real efectiva, no només en la prestació de serveis, sinó també a la gestió d'espais naturals com vostè plantejava i, en definitiva, de qualsevol altre tipus de qüestió que tingui un impacte directe sobre el territori rural del país.

M'hi voldria referir novament, a la dimensió cooperativa de l'agenda rural –i perdonin que em centri en aquesta qüestió, però és potser la que menys s'han referit els portaveus que em precedien– perquè malgrat l'extensió de la definició que deia el senyor Mata, crec que encertava amb el nucli essencial de la governança, que és precisament el sentit de comunitat. Jo em centraria amb aquesta qüestió, precisament buscant aquest desenvolupament més equitatiu del territori. Feia referència als criteris socials i ambientals a la contractació pública. Pensem que seria important acompanyar-ho de polítiques de compra pública, que és una qüestió a la que el nostre grup parlamentari està incidint molt aquesta legislatura, perquè considerem que pot ser una eina clau per avançar cap a un sistema alimentari sostenible, just i resilient, però també per contribuir a garantir una activitat amb unes

adequades condicions no només de proximitat, sinó també de rendiment econòmic, que no és una qüestió menor. I, en aquest sentit, l'administració hi pot contribuir i pot contribuir molt perquè el volum de compra que executa aquesta administració és molt rellevant i, per tant, pot tenir un impacte indubtable.

I una última referència –i acabo, presidenta, tindria més coses a dir, però no m'hi vull excedir– relacionada amb el programa de comunalitats rurals que es plantejava, que considerem que podria contribuir no poc a augmentar la cohesió social des de l'experiència del programa de Comunalitats Urbanes, que permet, doncs, aquesta governança participada, des d'una simbiosi entre entitats comercials, entitats veïnals, entitats cooperatives. Doncs, en aquest cas podríem buscar també d'altres tipus d'entitats que hi contribuïssin, però ens ha semblat una aportació molt interessant.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Excusar el grup de la CUP, com fèiem en l'anterior ronda, que ja va avisar que no podria ser present en aquesta comissió. El Grup Mixt no assisteix en aquesta comissió i, per tant, seria el torn del diputat Manel Ezquerra, del grup parlamentari Socialistes Units per Avançar.

Manel Ezquerra Tomàs

Gràcies, presidenta. En primer lloc, agrair la presència de les tres entitats, la senyora Carme Ferrer, de l'Associació Catalana de Municipis, representant al Fòrum dels Petits Municipis, el senyor Sebastià Mata, també de la Xarxa d'Ateneus de Catalunya, i el senyor Serrahima, el senyor Àlex Serrahima, perquè també ens ha aportat un punt de vista de les seues..., del seu treball dins d'aquesta comissió motora.

D'entrada, dir-vos que hem de ser positius, us hauríeu de sentir superorgullosos de la feina, de la tasca que heu fet dins de la comissió motora, no?, en el treball previ per arribar a l'agenda rural de Catalunya, a l'Estatut de municipi rural que realment està vinculat totalment. I crec que és un treball que us hauríeu de sentir superorgullosos, no?

Avui parlem de l'eix número 1, del repte set i realment segurament que vosaltres heu obtingut amb aquesta inversió del vostre temps, una acció importantíssima dins de la creació d'aquest eix de la governança. També agrair a la Directora General de Coordinació Interdepartamental, que segurament haurà pres nota del que heu coincidit els tres, no?, de la continuació d'aquestes comissions bilaterals, que segurament són una eina que pot ajudar a fer aquest seguiment del desenvolupament de l'agenda rural de Catalunya.

Bé, centrant-me, en el que ha dit Carme Ferrer, no? Ha parlat de la compra pública, que ara també ho ha esmentat la diputada de Comuns. A la futura Llei de l'alimentació, una de les accions que s'ha de..., una de les mesures que s'ha d'incloure aquesta compra pública. D'alguna manera regular-ho, que el percentatge sigui al més elevat possible. També ha parlat de les quaranta accions que inclourà dins del pacte rural de Catalunya, si ens pot especificar una mica més, en la segona intervenció, aquestes accions, no?, també ho trobaria bé. I destacar, heu parlat de les peticions que ja heu fet al Govern. Jo crec que el Govern hem d'estar satisfets de què ha entomat com una de les prioritats necessàries per al país.

Respecte al senyor Sebastià Mata, m'ha agradat la definició i m'ha agradat la samarreta,

Fitxer 05COSDARC11

perquè barrejar cosmos i ruralitat és fer l'ullet que tots hauríem de tindre més equitat. I si abans també ha fet referència al que diuen els presidents de l'Associació de Micropobles sobre que cal tractar diferent als que són diferents, jo crec que la interpretació és una altra, que s'ha de tractar diferent per a buscar aquesta equitat respecte al que a vegades tenen al món metropolità.

I afegiria també, quan ha explicat una mica allò de les ruralitats, que si Catalunya té 134 paisatges diferents, quan parlem a vegades del tipus de producció agrària que es fa, també segurament hi ha 134 ruralitat diferents. I lligant-ho amb això m'agradaria preguntar-li que, en aquesta xarxa d'ateneus, quants ateneus teniu a Catalunya i si també, de la mateixa manera que aquí parlem ara d'aquestes

comissions bilaterals, si entre vosaltres també intercanvieu i feu reunions assíduament amb aquesta quantitat que sigueu, si ens ho podeu esmentar.

Segurament també m'he apuntat a l'acció 842, la 854, la 747 i la 869, perquè les he trobat superinteressants i segurament crec que no sé qui ha set, de vostès dos que han intervingut primer, que han parlat de que algunes s'estan implementant. Llegint el document sencer de l'agenda rural de Catalunya, sí, n'hi ha moltes que realment ja crec que naixen o s'embrionen de coses que s'estan fent al món rural, no? Per això, ficar èmfasi en algunes, com ha fet vostè, ho trobo interessantíssim perquè segurament que algunes tenen més treball pel davant a fer que d'altres que potser ja d'alguna manera s'estan implementant.

I respecte també a Àlex Serrahima, president de País Rural, destacar la importància de la creació dels espais com aquest, com ha dit, jo crec que és fonamental perquè ens fa com un retorn o com un recordatori continu al que realment hem de treballar.

I coincideix amb els companys dels altres grups parlamentaris que no ho hem de deixar de la mà, perquè crec que és un espai que els que venim del món rural, quan sentim aquestes explicacions, ens identifiquem molt, no? També ens ha explicat allò de les tres milions d'hectàrees, que dos de les quals son forestals, no? La importància d'augmentar els recursos per aquesta gestió forestal creiem que és bàsic per al país. En un any com aquest que ha plogut tant, podem tenir molts problemes amb el sotabosc, que ha crescut per la pluja i realment s'ha de tenir gestionat.

Ha ficat dos models d'exemples de bona governança i de mala. Bé, amb la mala no m'hi vull ficar, perquè crec que el que fa falta encara és treballar-hi molt més, i llavors podrem considerar si és bona o dolenta, no? Però respecte a la bona, el Centre de Propietat Forestal, com ha ficat com a exemple de bona governança, crec que és veritat que és un bon exemple. El que sí que entre tots el que hem de fer és buscar consensos per a trobar instruments que puguem dotar-lo d'aquests recursos, tant humans com econòmics, per a què Catalunya, amb aquest paisatge tan diferent que té quan canvies de comarca, inclús a vegades dins de la mateixa comarca, tingui aquestos instruments per mantenir el país ben equilibrat.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. I acabat el torn d'intervenció dels diferents grups parlamentaris, tornàrem a obrir paraula per a les persones compareixents, en aquest cas cinc minuts cadascun de vostès per a poder respondre o acabar d'aportar el que considerin. Si els sembla, comencem amb el mateix ordre que havien fet abans i, per tant, començaríem amb la il·lustríssima senyora Carme Ferrer, alcaldessa de Senan i presidenta del Fòrum de Petits Municipis.

Carme Ferrer i Cervelló (representant, Associació Catalana de Municipis)

Gràcies, presidenta. Gràcies, diputats i diputades, per les vostres aportacions. Us aniré contestant per l'ordre que heu anat ara intervenint. Pel que fa al diputat de Junts, agrair-li el seu reconeixement a l'Associació Catalana de Municipis. Com bé diuen a la casa, l'associació és la casa del municipalisme que representa als 947 municipis de Catalunya, les quaranta-dues comarques i les quatre diputacions.

Preguntava per l'estat del marc de finançament europeu. Jo desconec de com estan les negociacions. Sembla ser que avancen. No sé ni a quin ritme ni de quina manera. El que sí que li puc dir és que aquest mandat l'Associació Catalana de Municipis, alguns d'aquí a la sala ja en són sabedors de la qüestió, ha obert una oficina a Brussel·les precisament per fer aquest suport als municipis a Europa, per internacionalitzar d'alguna manera el municipalisme català i també ara fa unes setmanes, la presidenta de l'associació i alguns membres de la mateixa associació van acompanyar l'associació Arca, l'Associació... Ara no em surt. Bé, vam acompanyar ARCA, l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya, precisament al Parlament Europeu a reivindicar, a través d'un manifest i d'unes jornades que es van fer, aquest marc de finançament europeu que vostè comentava. És que amb ARCA passar una cosa, que les seves sigles no corresponen a la... *(Sebastià Mata Molinero intervé sense fer ús del micròfon.)* I marítimes! A mi això ja no em surt, jo això ja és pels avançats, sí.

Aleshores a la diputada d'Esquerra, a la diputada Bergés, certament, si no hi posem indicadors i no hi posem número a les coses i no fem un balanç de quina incidència tenen, costa molt després replicar polítiques i mirar realment amb aquest finançament públic on va a parar. I per això és una d'aquestes coses que

demanàvem ja des del principi, també des de la comissió motora i també des de l'agenda rural de Catalunya.

El tema de les agendes compartides és una metodologia molt disruptiva i innovadora, però em sembla que des de l'agenda rural de Catalunya, una de les coses que sí que s'han intentat treballar, doncs, ha sigut precisament, no?, posar les agendes de les entitats que formen part d'aquesta comissió motora i mirar a veure on hi ha el matx i l'encaix per treballar conjuntament les diferents iniciatives.

Pel que fa a la companya dels comuns, parlava del tema de la compra pública, doncs, també a través de l'economia social i solidària. No hi ha cap llei que no ens permeti, des dels ajuntaments i des de les institucions públiques, tirar endavant aquesta compra pública a través de l'economia social i solidària. Segurament l'impediment més important que tenim en els nostres ajuntaments acaben sent els secretaris i interventors, que estan instaurats en la seva comoditat i sovint els costa sortir d'aquell paradigma del plec de clàusules habitual. D'aquí la importància d'aquestes guies interpretatives que surten precisament d'aquestes taules bilaterals i d'aquest treball que es fa des de la comissió motora i que d'alguna manera haurien d'arribar a les taules del..., o al coixí o a la capçalera del llit, com deia el Sebastià, de molts d'aquests secretaris o d'aquests molts tècnics de l'administració pública.

Dir-li que en són diversos, de municipis i d'ajuntaments, que part de la nostra compra va derivar i els nostres plecs de clàusules van treballats perquè precisament l'economia social i solidària també s'hi pugui presentar. Ara bé, també cal un esforç per les entitats de l'economia social i solidària d'entendre que els mecanismes que tenim l'administració pública també són els que són. Igual que molts ajuntaments intentem a través dels plecs de clàusules que s'hi puguin presentar i que siguin competitius enfront d'altres entitats més del monopoli, diguem-ne, o dels oligopolis, i parlo sobretot del tema de l'energia, perquè és un dels temes que tenim sovint també damunt dels ajuntaments, entre d'altres. I precisament amb una entitat de l'economia social i solidària que es diu Som Energia, hi va haver un moment, vam tindre un conflicte amb ells perquè ens demanaven un preu, l'energia en una entitat com la nostra, però després no se'ns presentaven quan trèiem les convocatòries, doncs, perquè no els interessava presentar-se.

Aleshores, bé, quan des dels ajuntaments intentes convèncer un secretari, si us plau, fiquem aquesta mirada, que les entitats del territori i les que treballen en l'economia social i solidària tinguin aquesta oportunitat de presentar-se i ser competitives en aquest plec, endreces tota la cosa i, al final, no se t'hi presenten, al següent dia el secretari et diu: «Escolta, no em facis perdre temps amb això que l'hem de dedicar també a altres coses». Aleshores aquí hi ha un esforç per part de tothom, dels electes de convèncer qui s'ha de convèncer, però de les entitats també d'entendre que moltes vegades aquests plecs no es poden fer d'aquella manera que a ells els interessa que siguin. I en aquesta circumstància, en alguna vegada també ens hi hem trobat. Per això, insisteixo amb aquestes guies interpretatives, tant a l'hora de la compra pública com tantes d'altres que s'han fet i que han treballat sobretot des de l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya, doncs que arribin a les taules d'aquelles persones que han de fer aquestes tasques.

I pel que fa al company diputat del Partit Socialista, referent a la nova guia, bé, em sembla que ja ho hem comentat abastament. Referent a les accions del pacte rural de Catalunya, personalment no els desconec. Conec els de l'agenda rural. No tinc present quin és el matx que s'ha fet entre aquesta quarantena, cinquantesena d'accions del pacte rural de Catalunya amb els de l'agenda rural i amb els de l'Estatut del municipi rural i amb el pacte rural europeu, però pel que ens van explicar ahir a la sessió que vam fer de la comissió motora, pel que ens va dir tant el secretari general i també la directora –no ho sé, Mònica, potser tu després– en aquest sentit, això està en breu. En breu es presentarà una proposta d'aquestes accions i en breu les coneixerem.

El Sebastià ha comentat una cosa molt important que hem dit des de sempre amb l'agenda rural. L'agenda rural no només té feina el Govern, la comissió motora i el Parlament, en aquest cas en el legislatiu, té feina tothom. Hi ha deures per tothom a l'agenda rural, des de l'entitat més petita del poble de Senan fins a la més gran que ens podem trobar a Catalunya, passant per les diputacions, els consells comarcals, els ajuntaments, les mancomunitats i tot el que puguem trobar pel camí.

I sobre el tema de les males i bones i males governances, a mi el que sí que m'agradaria dir és que moltes vegades les males i les bones governances van en

funció de la voluntat de les persones i quan la voluntat de les persones és entendre's, doncs, les bones governances són més senzilles. I quan les voluntats de les persones és no entendre's, doncs, les males governança també hi són.

I deixeu-me fer un incís, perquè sovint parlem d'agenda rural de Catalunya i acabem parlant del sector primari, que és molt important el sector primari al món rural, evidentment. No l'hem de desatendre per res del món, perquè al final són els que gestionen el nostre territori. Però l'agenda rural de Catalunya no és l'agenda agrària de Catalunya i en el món rural hi viu molta gent, moltíssima gent que no es dedica al sector primari. I l'agenda rural el que intenta és donar solucions també per a tota aquesta gent.

Res més.

La presidenta

Gràcies, senyora Ferrer. Passaríem ara el torn al senyor Sebastià Mata com a membre del Grup de Treball de Ruralitats de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya. Endavant.

Sebastià Mata Molinero (membre del Grup de Treball de ruralitats, de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya)

Moltes gràcies. D'entrada, demano disculpes si em deixo de respondre alguna de les consideracions que han fet, senyors i senyores diputades, he pres nota de tot el que he pogut. Quan ens demanàveu, és a dir, de quina manera fiscalitzen o justifiquem tota la inversió feta amb diner públic als ateneus cooperatius. La convocatòria dels Ateneus cooperatius és una convocatòria que es fa cada tres anys i es fa per tres anys. És a dir, el projecte que es presenta és per tres anys, en el qual es presenta un projecte amb accions, amb desplegament d'aquestes accions i a la vegada, també, es posen una sèrie d'indicadors de compliment que any a any es van fiscalitzant per part de la Direcció General d'Economia Social i Solidària.

Jo, que he estat en un Consell Comarcal a govern, ja hagués volgut que molts dels serveis que prestava el Consell Comarcal haguessin funcionat d'aquesta manera, amb aquest nivell d'indicadors de compliment. Perquè he vist malbaratar molts recursos públics en consells comarcals per no fer la feina per la qual s'havia fet la

transferència d'aquests diners. Llavors és una forma de treball *farragosa*. No diré que no. Els ateneus la patim i, de fet, el compliment dels indicadors arriba extenuat. Els ateneus, sobretot a final d'any, al novembre, que és el nostre final d'any, però a la vegada estem molt orgullosos de veure que és una forma de justificar que cada euro invertit en els ateneus cooperatius té la repercussió que ha de tenir en la ciutadania.

Per altra banda, com potenciem nosaltres la intercooperació o la coordinació amb altres entitats que tenen els mateixos objectius o visions similars? Us posaré un exemple pràctic que fem a Ponent, que em sembla un bon exemple, un bon paradigma del que creiem que hauria de ser. Tenim els premis Reixim l'OESST, que són uns premis que tenen com dues parts. Una part és un itinerari formatiu, en el qual qualsevol entitat, qualsevol emprenedora que vol emprendre en col·lectiu, doncs es pot acollir aquest itinerari formatiu, que té set sessions, en la qual se'ls ajuda a fer un pla d'empresa en forma de cooperativa. I després d'aquest itinerari hi ha una segona part, que són els premis en si mateixos, que és optar a un *matchfunding* on, per cada euro que posa dins de la campanya cada persona en aquells projectes que han sigut escollits –intentem que n'hi hagi un per cadascuna de les sis comarques de Ponent– doncs l'administració pública em posa un altre, fins a 4.000 euros, que són 8.000 euros que rep cadascun dels projectes. Per què poso aquest exemple?

Fitxer 05COSDARC12

Doncs perquè en aquest projecte hi participen els sis consells comarcals de Ponent. No sé si tenim a Ponent un altre exemple d'intercooperació dels consells comarcals. Aquest projecte ha sigut promogut per l'Ateneu Cooperatiu de Ponent. Hi participa la Diputació de Lleida també i, a més a més, hi participa el grup Leader de Ponent. Llavors aquí veiem una forma d'ajuntar esforços quan tenim un mateix objectiu i sobretot quan el que posem damunt de la taula són accions, més que plantejaments teòrics.

Per altra banda, quan parlem del clausulat, no?, de la contractació, sabem que està en fase de debat aquí parlamentari la llei de promoció, foment i ordenació de

l'economia social i solidària de Catalunya, ens ha d'ajudar a què l'economia social, que sempre hem tingut aquesta mirada i aquesta vocació cap a la comunitat, estigui molt més present en el servei públic del que està l'empresa privada, que el seu afany és bàsicament lucratiu, doncs més enllà d'això, també destacar la feina que ha fet la XMESS, la Xarxa de municipis per l'economia social i solidària, on ha fet acompanyament als ajuntaments que en formen part, però a la vegada també ha generat models amb consells comarcals, com el de la Selva o el del Berguedà, que tenen un banc de clausulat que el que fa és posar èmfasi, com deia la Carme, en que aquells projectes cooperatius... Òbviament els projectes cooperatius es poden presentar a qualsevol licitació, no estan vetats mai. Una altra cosa és que tinguin facilitats o preferències per poder-hi optar de forma real o no, quan assolim d'altres criteris que van més enllà del preu.

Quan parlàvem de les comunalitat rurals, òbviament el treball de les comunalitats rurals que engegarem des del grup de treball de Ruralitats té un punt de partida que és com tornar a donar els serveis necessaris bàsics per poder viure en els municipis rurals de Catalunya, les nostres veïnes, veïns i veïnes, i ho fem des de l'economia social i solidària, és a dir, generant mercat social dins d'aquests municipis. Aquest era el nostre punt de partida i ha acabat en comunalitats rurals. I òbviament, hem mirat com treballaven les comunalitats urbanes, però també és cert que les necessitats, tot i ser similars, tenen una aplicació que és molt més singular. Però sí, sí, al final, la realitat és la distància en què ens trobem, tant nosaltres com les comunalitats urbanes, que sovint estan a la perifèria de les ciutats, doncs, la distància que ens trobem dels serveis bàsics, que és sempre molt llunyana.

I per últim, quants ateneus tenim? En tenim catorze, d'ateneus, distribuïts a tot el territori català. Tot el territori català té algun ateneu de referència. Alguns són participats per consells comarcals, és a dir, també hi ha administració pública en alguns dels ateneus; en d'altres, no. I nosaltres ens organitzem, dins de la XAC, dins d'aquesta xarxa, que es reuneix un cop al mes mínim la comissió motora de la XAC. Això vol dir que cada ateneu envia un representant a la comissió motora i allí es fa treball en xarxa dels ateneus.

Més enllà de la comissió motora, tenim diferents grups de treball, entre ells el de ruralitats, que el que fem és tocar temes més específics. Hi ha el de ruralitats, però també hi ha el d'acompanyaments i ara no me'n recordo molts més, Carme, però n'hi ha tres o quatre més. I ens reunim de forma periòdica. Més enllà d'això, també promovem la formació conjunta, és a dir, aquells temes que ens preocupen, ens formem de forma conjunta per tal que el servei sigui prestat en les mateixes condicions de qualitat a qualsevol dels catorze ateneus.

La presidenta

Moltes gràcies. I tancaríem ara la roda i la compareixença amb la intervenció del senyor Àlex Serrahima, el president de País Rural. Endavant.

Àlex Serrahima (president Moviment País Rural)

Moltes gràcies, presidenta. Diputat senyor Prat, les tres preguntes crec que les ha afinat molt bé, en el sentit que si hi ha bones polítiques ambientals a Catalunya, a mi m'agradaria dir sí, però la realitat de les coses és que no. Posaré un exemple gràfic i posaré un parell d'exemples, potser també més d'esquema.

Ens vam trobar en l'última llei d'acompanyament que s'havia d'aprovar dels pressupostos d'aquí d'aquest Parlament, en què s'inclouïa una modificació de la Llei 12/1985, d'espais naturals protegits, en què preveïa que els plans de protecció del medi natural i del paisatge, en comptes de tramitar-se per la via que s'ha fet sempre, es podien aprovar directament per via de resolució del conseller. I aprovar un pla de protecció del medi natural i del paisatge, que és la normativa que regeix aquell espai natural protegit, per exemple, aprovar-la només amb una resolució del conseller, sense que hi pugui haver el tràmit previ, perquè aquí no hi ha ni informació pública ni hi ha participació ciutadana, en una resolució del conseller, realment això ens evidencia que alguna cosa està fallant, també fins i tot en un govern que està treballant en un sentit contrari en aquesta filosofia. Però és un exemple que és un fet, aquest.

A veure, les polítiques ambientals, no podem reduir-les a només amb un esquema. Les polítiques ambientals són necessàries per a totes. Per exemple, aquelles activitats que estarien catalogades com a annex I, annex II. Poso un exemple, si es vol fer una central tèrmica o si es vol fer una nova activitat extractiva d'àrids, per

exemple, doncs allà és normal que s'hagi de fer una avaluació ambiental o més ordinària, profunda i, a més a més, ben feta i que s'estableixin també quins són els límits i cap on es pot anar i quines mesures correctores s'han de fer, perquè aquella activitat sigui no només innòcua en aquell espai on està, sinó que, a més a més, sigui beneficiosa. I posava l'exemple de les activitats extractives. Llunyanament el concepte del mal..., la mala idea associada a les activitats de mines, per exemple, realment, a dia d'avui, les canteres que estan sent clausurades, estan essent uns refugis de flora i fauna magnífics, perquè realment s'ha teixit un espai, una estructura i que hi ha estudis que amb ells mateixos, amb el Gremi d'Àrids de Catalunya, ho tenen molt ben estudiat, juntament amb el Govern i amb entitats que treballen en aquests temes, doncs que esdevenen oportunitats per a aquestes àligues cuabarrades, per aquesta flora determinada, per a aquesta fauna que es pugui potenciar.

Per tant, les polítiques ambientals, són necessàries a Catalunya. El problema està en què com s'apliquen a dia d'avui aquestes polítiques ambientals. Tenim una llei de 1985 d'espais naturals protegits, la 12/85. Responent a la segona pregunta: Es gestionen bé els espais naturals protegits a dia d'avui? La resposta a aquesta clarament és un no. No s'estan gestionant bé, s'estan gestionant, però bé aquí, a la consideració de qui està parlant, creu que no es gestionen bé i posaré uns exemples molt clars.

L'espai natural protegit, com a mínim, hauria de tenir dues funcions. Primera, garantir la protecció del medi i, en segona, ordenar els usos, per exemple, l'ús social. I això, a dia d'avui, si es fa, es fa perquè hi ha una emergència, perquè hi ha un pla Alfa 3, perquè hi ha la pesta porcina africana, es fa d'una manera, és a dir, a cops, per entendre'ns, de quan hi ha novetats i no realment quan s'hauria de fer des d'una posició bàsicament transversal i de governança participativa, etcètera.

I pel que fa a la nova llei forestal, la resposta és sí, però no una llei de gestió forestal, que aquesta ja existeix des de l'any 88, que és la llei 6/88 de forestal de Catalunya, sinó que necessitem un nou paradigma de la prevenció d'incendis forestals que afronti els incendis forestals, les plagues forestals i les sequeres, que això és el que pot canviar el paisatge –ara parlo de paisatge, per no parlar de masses forestals– el

paisatge de Catalunya com un mitjà. És a dir, si som capaços de revertir això, ho podem fer si es fa aquesta remodelació, no de la llei de gestió forestal, sinó de la prevenció d'incendis, que a nivell de govern també s'ha de dir que s'està treballant molt intensament, potser una mica buscant aquelles coses més prioritàries i urgents que també s'han de fer, però sense perdre de vista la necessitat de fer aquesta remodelació de la prevenció d'incendis.

Pel que fa a diputada Bergés, l'entesa és bàsica i aquí crec que el món rural en el seu conjunt, no només el que podem parlar des de país rural, som tots ciutadans d'aquest país. Jo crec que aquí no hi ha un problema. El problema està en que, si més no des de l'òptica de país rural, quan hi ha en joc els ingressos necessaris per poder viure o quan hi ha en joc la capacitat de poder desenvolupar-se vitalment una persona amb una activitat forestal, amb una activitat agrària, amb una activitat de turisme rural, *ergo* urbanisme, amb una activitat simplement d'obrir, per exemple, una botiga o un obrador, no només a pagès, com abans recordava la Carme, sinó que també a nivell del municipi on en forma part, realment l'entesa sempre hi és, però també s'ha de veure des d'un punt de vista que cap de les dues parts pot pretendre, voluntària o involuntàriament, anorrear l'altra part. I això pensem que a nivell del món més ecologista urbà i una part del món urbà, segurament sense mala intenció, involuntàriament està comportant en aquesta part del món rural, no? I això creiem que l'entesa és necessària i ens tindrà sempre amb l'entesa necessària per poder tirar endavant no només espais naturals, sinó també en els municipis o també en la resta de territori de Catalunya.

A la diputada Núria de Comuns, les avaluacions d'impacte. I crec que és una bona idea, aquesta, no analitzar només la normativa d'impacte inicialment, sinó el seu seguiment. Únicament una qüestió també pràctica que hem d'evitar que aquestes, si es fessin aquestes avaluacions, que esdevinguin..., que esdevinguem presoners d'aquestes avaluacions i que, sobretot les persones que avaluen, aquests auditors que avaluen si s'està implantant correctament o no aquesta normativa, sobretot que siguin heterogenis, que no només siguin d'un departament concret del Govern, sinó que també siguin d'aquest món rural, per entendre'ns, d'aquesta realitat que necessitem.

I per acabar, al diputat senyor Manel Ezquerro, gràcies. Efectivament, m'agradaria afegir una qüestió, que segurament també els meus companys estaran d'acord, que és que ARCA, tant Antoni Puigverd com Miquel Camps, doncs, estan realitzant una molt bona feina amb aquesta comissió motora, crec, si més no a nivell de país rural, ens sentim molt ben tractats. A més a més, ens escolten. Són persones molt treballadores. Jo crec que aquí, a nivell de govern i també de grup parlamentari, tenen una gran oportunitat per poder avançar amb l'agenda rural i amb tot el més que es pugui fer.

I sí que és cert que necessitem augmentar els recursos per a la gestió forestal, però malauradament també m'agradaria posar una dosi de realisme de fa pocs dies, que és que van sortir les convocatòries de subvencions –i acabo, presidenta– per a la gestió forestal sostenible en finques silvícoles de titularitat privada, que estem parlant d'aquest setanta-cinc per cent d'aquests dos milions hectàrees i la convocatòria ha sortit de 1.3 milions d'euros, 1,3 milions d'euros. Què significa això? Que Catalunya inverteix menys d'un euro en els boscos catalans. I això és un problema, que s'entén que hi ha altres prioritats, s'entén que el Govern és molt complex, però realment, si volem afrontar els incendis, no només ho podem fer amb els eixos de confinament, amb els perímetres de protecció prioritària, sinó que també necessitem la gestió forestal que fan els silvicultors que, per cert, i m'agradaria matisar, les subvencions que reben els silvicultors cobreixen entre un quaranta i un cinquanta per cent del cost real.

Els hi posaré un exemple i acabo, ara sí, prometo, senyora presidenta. Si netejar un bosc val entre 2.000 i 3.000 euros per hectàrea i en rep entre 1.000 i 1.200 de subvenció, l'altra part és la que posa el silvicultor, que amb economies familiars com la nostra, que no són grans economies familiars sinó que són petites i modestes, realment això significa prioritzar gestionar el bosc de casa que no pas anar-se'n de viatge, per exemple, de vacances, o escurçar les vacances directament. Estem en aquest nivell i esperem que el nivell de l'estructura familiar que hi ha a Catalunya a nivell forestal també duri molt, perquè malauradament ens estem trobant que està havent-hi un procés de substitució de persones que compren finques que són de gran poder adquisitiu, i això ens està generant també una problemàtica.

Però sense voler entrar més en detall, la qüestió és que, efectivament, la gestió en els boscos és importantíssima i per poder afrontar el risc d'incendis que tenim d'ara en el futur.

Moltes gràcies, senyora presidenta.

La presidenta

Gràcies. Gràcies als tres compareixents per les seves explicacions, per venir avui a parlar d'aquesta governança de l'agenda rural.

I abans d'acabar, entomar i entomar en primera persona i segur que en nom de la Mesa i de tots els diputats i diputades de la Comissió, aquesta necessària continuïtat i regularitat d'aquesta Comissió de seguiment de l'agenda rural de Catalunya, que entenem imprescindible també, que és cert que hem tingut inconvenients en els darrers dos mesos, però que és imprescindible que funcioni per acompanyar també aquest desplegament. Per tant, ho entomem en primera persona.

Sense més punts a l'ordre del dia que tractar, aixecaríem la sessió.

La sessió s'aixeca a...